

A TÜRRI ISTVÁN GIMNÁZIUM ÉS KOLLÉGIUM

KÖZZÉTÉTELI LISTÁJA

2018/2019

Tartalom

- ▶ A felvételi lehetőségről szóló tájékoztató
- ▶ A beiratkozásra meghatározott idő
- ▶ A fenntartó által engedélyezett osztályok száma
- ▶ Az intézmény nyitva tartásának rendje
- ▶ A tanév helyi rendje, éves eseményterv (gimnázium, kollégium)
- ▶ Szervezeti és működési szabályzat, Házi rend, Pedagógiai program
- ▶ Pedagógusok iskolai végzettsége és az általuk tanított tantárgyak a 2018/2019. tanévben
- ▶ A nevelő-oktató munkát segítőik száma, feladatköre
- ▶ Az országos mérés-értékelés eredményei évenként feltüntetve
- ▶ Érettségi eredmények
- ▶ Intézményünk lemorzsolódási, évismértéki mutatói
- ▶ Szakkörök igénybevételeinek lehetősége, mindennapos testedzés lehetősége
- ▶ A hétvégi házi feladatok szabályai, iskolai dolgozatok szabályai
- ▶ Az iskolai osztályok száma, a tanulók létszáma az egyes osztályokban
- ▶ Étkezési térítési díj kötelezettsége (kollégisták)
- ▶ az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje

1. Intézményünk felvételi tájékoztatója

Türr István Gimnázium és Kollégium

8500 Pápa, Fő utca 10.

Intézményvezető: Németh Zsolt (igazgato@turrgimnazium.hu)

Telefon: 89/324-394

**Pályaválasztásért felelős intézményvezető-helyettes: Gálné Kardos Judit
(kardosjuco@gmail.com)**

OM azonosító: 037185

Pályaválasztási rendezvények időpontjai:

Nyolcadikosok részére:

2018. november 19. hétfő

nyílt nap és beiskolázási tájékoztató a **nyelvi előkészítő évfolyamba** jelentkezők számára

2018. november 12. hétfő

nyílt nap és beiskolázási tájékoztató az **Arany János Tehetséggondozó Programba** jelentkezők számára

Kisgimnáziumba jelentkezők részére:

2019. január 23. szerda

nyílt nap és beiskolázási tájékoztató

Induló képzések és kódszámaik

001 ötévfolymos gimnázium (nyelvi előkészítő+4 évfolyamos általános gimnázium):

induló osztályok száma: 1;

002 Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja (5 éves képzés):

induló osztályok: 1;

003 nyolcévfolyamos gimnázium

induló osztályok: 1

A képzési formák ismertetése

Ötévfolymos gimnázium (nyelvi előkészítő+4 évfolyamos gimnázium, általános tanterv) A nyelvi előkészítővel induló képzésünk célja, hogy a diákok gimnáziumi tanulmányaik végén magas szintű és jól használható nyelvtudással rendelkezzenek. A magas óraszámú oktatott angol/német nyelv és informatika esélyt ad arra, hogy minden tanuló sikeres legyen a felsőoktatásban és a nemzetközi munkaerőpiacon. A hagyományos tárgyak közül, a kerettantervi előírásoknak megfelelően, a matematika és a magyar került be az órarendbe-ezen belül az új ismeretek tanítása mellett a meglévő tudásanyag felelevenítésére, az esetleges hiányosságok pótlására helyeződik a hangsúly.

A gimnázium további négy évében tanulóink érdeklődésük és továbbtanulási szándékuk figyelembe vételével kapnak magas színvonalú általános képzést mind a humán tárgyakból, mind a természettudományos vonalon. Nyelvtanulásukat az intézmény nemzetközi kapcsolatai segítik. Évről-évre szervezünk utakat Angliába, Németországba, Olaszországba és Hollandiába. A tehetséges tanulókat külön foglalkozások keretében készítjük fel a különböző tanulmányi-és sportversenyekre, bemutatókra. Intézményünk ECDL vizsgaközpontként és nyelvvizsgahelyként is működik, így lehetőséget biztosítunk diákjainknak az

Európai Számítógép-kezelői jogosítvány és az angol középfokú komplex nyelvvizsga helyben való megszerzésére is.

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja (Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programjára épülő helyi tanterv)

Iskolánk a tehetségeit eredményesen felkaroló munkájának köszönhetően 2001 őszétől bekapcsolódott az akkori Oktatási Minisztérium Tehetséggondozó Programjába. A képzésben elsősorban azok a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók vehetnek részt, akik a tanulás iránt motiváltak, tehetségesek, illetve akiket az általános iskolájuk és települési önkormányzatuk az első helyen kiválasztott intézménybe küldött pályázatával javasol a programban való részvételre. A felvételt nyert diákok egy előkészítő év után további négy évig vesznek részt a képzésben és mindvégig kollégiumban laknak.

Az előkészítő év célja az esetleges hátrányok kompenzálása, az addig megszerzett ismeretek elmélyítése, azon személyiségjegyek kibontakoztatása és megerősítése, amelyek lehetővé teszik, hogy diákjaink középiskolai tanulmányaikban sikeresek legyenek és helyt álljanak a felsőoktatásban is. Ebben segítenek a tanulásmódszertani és önismereti foglalkozások, amelyek fejlesztik a tanulók figyelmét, koncentráló képességét, kreativitását, az önálló ismeretszerzés képességét.

A gimnázium munkáját színes programok szervezésével segíti a kollégiumunk: a tanórákra való felkészülés és ismeretszerző foglalkozások mellett kirándulásokkal, színház-, hangverseny-, mozi- és múzeumlátogatással.

Az előkészítő év tantárgyai: magyar, matematika, történelem, angol nyelv (emelt óraszám), informatika, testnevelés, osztályfőnöki, természetismeret, személyiségfejlesztés-önismeret-kommunikáció, tanulásmódszertan. A további évek tananyaga megegyezik az általános gimnázium anyagával.

Tanulmányaik során diákjaink felkészülhetnek az emelt szintű idegen nyelvi érettségi vizsgára (B2 komplex típusú középfokú nyelvvizsgával egyenértékű nyelvtudást szerezhetnek) elsősorban angol nyelvből, ECDL (nemzetközi számítástechnikai) bizonyítványt szerezhetnek informatikából és térítésmentesen juthatnak hozzá gépjármű-vezetői jogosítványhoz. A program sikerét az intézmény nagy tapasztalatokkal rendelkező tanári gárdája biztosítja.

Nyolcévolyamos gimnázium (általános tanterv)

A kisközségi osztályba az általános iskolák negyedikes tanulói közül várjuk a jelentkezőket, elsősorban a pápaiakat és Pápa környékén élőket. A nyolcosztályos gimnázium jól szolgálja a tehetséggondozást. Képes arra, hogy a kiemelkedő képesség korai megnyilvánulásától kezdve figyelemmel kísérje a tanulók útját egészen a kibontakozásig, az ifjúkorig.

A felvétel rendje

Az **ötévfolyamos gimnáziumba** jelentkezők az egységes központi írásbeli vizsga (matematika és magyar nyelv) és az általános iskola felső tagozata (5., 6., 7., év végi és 8. félévi) tanulmányi eredményének (közismereti tárgyak) alapján nyernek felvételt. Az írásbeli felvételi vizsga eredménye 50 %-kal, a tanulmányi eredmények átlagából képzett pontszám szintén 50 %-kal számít a felvételi összpontszámába.

Az **Arany János Tehetséggondozó Programba** jelentkező tanulók önkormányzatának pályázatot kell benyújtania az intézménybe. A pályázati egységcsomag az iskolában és az OH honlapján is elérhető. A felvétel elbírálásakor a tanulmányi eredményt, a szociális hátrányt, az országosan egységes tehetségbeválogatáson szerzett minősítést és az egységes központi írásbeli (matematika, magyar nyelv) eredményét vesszük figyelembe.

Mindkét képzésre vonatkozóan a részletes felvételi követelményeket, illetve a vizsgázók teljesítményének értékelését a felvételi tájékoztató tartalmazza, amely megtalálható az iskola honlapján.

A **nyolcévfolyamos gimnáziumba** jelentkezők felvételéről a tanulmányi eredmény alapján döntünk.

Az SNI és BTM-es tanulókra vonatkozó szabályok

Képzéseinkre fogadjuk a sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, magatartási, és tanulási nehézséggel küzdő tanulók jelentkezését is. Az SNI és BTM tanulókra vonatkozó értékelési szabályok meghatározásánál az illetékes szakértői bizottság vagy a nevelési tanácsadó által kiadott, érvényes szakértői vélemény a meghatározó. Ennek alapján a középfokú eljárásban a tanuló, igazgatói határozat alapján, kedvezményekre jogosult: időhosszabbítás, segédeszköz használata, egyes vizsgarészek alóli mentesség. A központi írásbeli vizsgára vonatkozó speciális elbírálást minden esetben írásos kérelemben kell igényelni és az intézményhez eljuttatni a jelentkezési lappal együtt.

Az intézményünkbe felvételt nyert SNI és BTM tanulók kedvezményeit, érvényes szakvélemény alapján, tanulmányaik során és az érettségi vizsgán is figyelembe vesszük, részükre fejlesztő foglalkozásokat biztosítunk.

2. A felvételt nyert tanulók számára a beiratkozás 2019. június 20-án lesz.

3. Fenntartónk által engedélyezett osztályok száma: 18, induló osztályok száma: 3

4. A gimnázium nyitva tartásának rendje:

hétfőtől csütörtökig: 7³⁰-tól 16³⁰-ig
pénteken: 7³⁰-tól 15⁰⁰-ig
A tanítás 8 órakor kezdődik.

A kollégium nyitvatartási rendje:

vasárnap 17⁰⁰ órától péntek 17⁰⁰ óráig

Esetenként szombaton is változó időtartamban (programhétvége).

5. A 2018/2019-es tanév helyi rendje

A Türr István Gimnázium és Kollégium

Augusztus	
Augusztus 21.	Vezetőségi értekezlet
Augusztus 22-23	Javító- és osztályozó vizsgák
Augusztus 24.	Tanestületi alakuló értekezlet
Augusztus 27-29.	Munkaközösségi értekezletek
Augusztus 27.	Szecskanap a 9. NY osztály számára Homokbödögén
Augusztus 28.	Szecskanap az 5. G osztálynak Döbröntén
Augusztus 27-30	Angol nyelvi tábor a 11. F osztálynak a kollégiumban
Augusztus 30.	Munkaközösségi értekezlet jegyzőkönyveinek és éves munkatervének leadása
Augusztus 31.	Tanév előkészítő nevelőtestületi értekezlet
	Tűz-és balesetvédelmi oktatás 8 órától
Szeptember	
Szeptember 2.	Kollégiumi és iskolai szülői értekezlet a 9. AJTP osztály számára
Szeptember 3.	Első tanítási nap.
	Tanévnyitó iskolagyűlés ¾ 8-tól
	Tankönyvek kiadása a tanulók részére.
Szeptember 5.	A tanulmányi kirándulással kapcsolatos adatok leadása az igazgatónak

	Az őszi érettségi vizsgákra jelentkezés határideje
Szeptember 6.	Az osztályfőnökök minden tanuló bizonyítványát és a diákok lakcímváltozását leadják az iskolatitkárnak.
	A diákok és gondviselőik adatainak áttekintése és rögzítése a digitális naplóba, SNI/ BTM rögzítése
Szeptember 7.	Tanulmányi kirándulás – rendkívüli tanórák megtartásával
Szeptember 9-14	AJTP tábor Zánka 9. AJTP
Szeptember 10.	Szülői értekezlet 16 ³⁰ -kor az 5. G és a 9. NY osztálynak
	Belső továbbképzés a Kréta rendszer változásairól
Szeptember 12.	A tanmenetek leadása a munkaközösség vezetőnek
Szeptember 17.	Szülői értekezlet 16 ³⁰ -kor.
	Papírgyűjtés 7:30- 17:30 Várkeri Parkoló
Szeptember 18.	Az AJTP munkaterv leadása az igazgatónak.
	A kollégiumi munkaterv leadása az igazgatónak.
	A DÖK munkaterv leadása az igazgatónak.
	Tanmenetek leadása az igazgatónak.
Szeptember 21.	Az OKTV-re jelentkezés határideje.
Szeptember 26.	EuroSkills szakmai világbajnokság Budapesten (50 fő)
Szeptember 28.	Erdei iskola 5-6. osztályosoknak.

Október	
Október 1-5.	Erasmus pályázat keretében tanulmányút Romániába 2 tanár+ 8 diák a 11. A-ból
Október 4.	Állatok világnapja
Október 5.	Megemlékezés az Aradi Vértanúkról. (9.G)
Október 8.	A 8. G osztály munkaközösségi megbeszélése
Október 11.	HSZI az október 23-i megemlékezésről.
Október 12.	Erasmus nap
Október 13. szombat	Munkanap október 22-e helyett - hétfői órarend szerinti tanítás
Október 15.	A 9. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Október 17.	Megemlékezés Deák Ferencről, iskolánk volt tanulójáról.
	Az emléktáblák megkoszorúzása (9. AJTP)
Október 19.	Október 23-i megemlékezés, iskolai ünnepély. (9.A)
Október 20.	Angol nyelvvizsga időpont-Nyelvvizsga Központ
Október 26.	Pályaválasztási kiállítás Városi Sportcsarnok
Október 29- November 2.	Őszi szünet
	Szünet előtti utolsó tanítási nap október 26. (péntek)
	Szünet utáni első tanítási nap november 5. (hétfő)

November	
November 5.	Fogadóóra 16 ³⁰
	Elsősök bemutatkozó műsora
	Történelem OKTV első forduló
November 6.	Földrajz OKTV első forduló
November 9.	Szecskaavató (12. A, F, G)
November 10. szombat	Munkanap november 2. helyett pénteki órarend
November 12.	A 9. AJTP osztály munkaközösségi megbeszélése
	Nyílt Nap az AJTP- be jelentkezők számára (délelőtt)
	Angol nyelv OKTV első forduló
November 13.	Matematika OKTV első forduló
November 15.	Elsősök bemutatkozó műsora. (12. A, G, F)
	Fizika OKTV első forduló
November 19.	Nyílt Nap a nyelvi előkészítő évfolyamba jelentkező diákok számára délelőtt és beiskolázási tájékoztató a szülőknek 17 órakor
	A 7. G osztály munkaközösségi megbeszélése
	Kémia OKTV első forduló
November 20.	Francia nyelv OKTV első forduló
November 21.	Informatika OKTV első forduló
November 22.	Biológia OKTV első forduló
November 26.	Német nyelv OKTV első forduló
November 27.	Olasz nyelv OKTV első forduló
November 26-30.	Jubileumi hét intézményünk fennállásának 380 éves évfordulója alkalmából
	Türr Napok (előadások)- 11. G, 11. A, 11. F
	Kulturális bemutató- zenei fesztivál, Gálaműsor

December	
December 1. szombat	Munkanap december 24. helyett, hétfői órarend
December 3.	A 10. F osztály munkaközösségi megbeszélése
December 6.	Magyar nyelv és irodalom OKTV első forduló
December 7.	Angol nyelvvizsga időpont-Nyelvvizsga Központ
December 7.	Mikulás ünnepség a kisgimnazistáknak (9. G)
	Az általános iskolák nyolcadikosainak jelentkezése a központi írásbeli felvételi vizsgára
December 11.	Az AJTP-re jelentkezés határideje pályázattal
	Történelem OKTV második forduló
December 12.	A félévi osztályozó vizsgára jelentkezés határideje (magántanulók részére)
December 15. szombat	Munkanap a december 31. helyett hétfői órarend Pályaorientációs nap (1. tanítás nélküli munkanap)
December 21.	Karácsonyi hangverseny. Betlehemezés (7.G)
December 27-január 2.	Téli szünet
	Szünet előtti utolsó tanítási nap december 21 (péntek).
	Szünet utáni első tanítási nap január 3. (csütörtök).
Január	
Január 7.	Fogadóóra 16 ³⁰ -kor.
	11. F osztály munkaközösségi megbeszélése
	Földrajz OKTV második forduló

Január 9-április 26.	NETFIT mérések lebonyolítása
Január 11.	A végzős osztályok szalagavatója (12. A,G, F)
Január 14.	12. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Január 14-18-ig	A félévi osztályozó vizsgák időszaka.
Január 18-19.	Az AJTP jelentkezőinek találkozója.
Január 19. (szombat)	Egységes írásbeli felvételi vizsga a jelentkező nyolcadikos tanulók számára. (AJTP is.)
Január 21.	A magatartás és a szorgalom jegyek beírásának határideje a naplókba.
	Kémia OKTV második forduló
Január 22.	Filozófia OKTV első forduló
Január 23. (szerda)	Nyílt nap a nyolcosztályos gimnázium iránt érdeklődők számára 14 órakor
	Matematika OKTV második forduló
Január 24.	Pótló központi írásbeli felvételi vizsga 14 órától
Január 24, 31.	Angol nyelv OKTV I-II. kategória második forduló
Január 25.	A végzős osztályok osztályozó konferenciája
Január 25.	Az I. félév vége.
Január 28.	A II. félév kezdete.
Január 28, 29.	Német nyelv OKTV második forduló

Január 31.	Az előrehozott érettségit tenni kívánók osztályozó vizsgára jelentkezésének határideje
Február	
Február 1.	A munkaközösségi értekezletek jegyzőkönyveinek leadási határideje
	A félévi értesítők kiadásának határideje.
	Francia nyelv OKTV második forduló
Február 2.	Informatika OKTV második forduló
Február 4.	Félévértékelő tantestületi értekezlet (2. tanítás nélküli munkanap)
Február 5.	Magyar nyelv és irodalom OKTV 2. forduló
Február 7.	Fizika OKTV második forduló
Február 8.	Farsang (10.F, 8. G)
Február 11.	Szülői értekezlet 16:30-kor
	A 12. F osztály munkaközösségi megbeszélése.
	Biológia OKTV második forduló
Február 13, 14.	Olasz nyelv OKTV második forduló
Február 15.	A május-júniusi érettségi vizsgákra való jelentkezés határideje
	Curie környezetvédelmi emlékverseny területi döntő
Február 16.	Szülők-nevelők bálja

Február 17-23.	Erasmus plus rendezvény
Február 18.	A középiskolába jelentkezéshez a jelentkezési lapok kitöltésének és elküldésének határideje.
	A 6. G osztály munkaközösségi megbeszélése.
Február 21-22.	Megismerkedés a nyolcosztályos gimnáziumba jelentkező tanulókkal 14 órától
Február 25.	Megemlékezés a diktatúrák áldozatairól. (10.A)
	A 11. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Február 27.	Filozófia OKTV második forduló
Március	
Március 2.	Curie kémia emlékverseny területi döntő
Március 4.	A 10. F osztály munkaközösségi megbeszélése
	12. évfolyam dolgozat történelemből
Március 7.	HSZI a Március 15-i ünnepélyről
Március 8-9.	AJTP nyelvi verseny
Március 9.	Informatika OKTV döntő
Március 11.	A 9. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Március 14.	Iskolai ünnepség az 1848-49-es forradalom és szabadságharc évfordulóján. (9.F)
	Magyar nyelv és irodalom próbaérettségi 12. évfolyam számára
Március 15.	Városi ünnepség, részt vesznek rajta a 10. évfolyam pápai tanulói (9. A, 10. G)

Március 18.	A 9. AJTP osztály munkaközösségi megbeszélése
	Matematika OKTV döntő
Március 19.	A víz világnapja
Március 19, 20.	Angol nyelv OKTV I-II. kategória döntő
Március 20 április 24-ig	Osztályozó vizsgák az előrehozott érettségire jelentkezők számára
Március 23.	Kémia OKTV döntő
Március 25, 26.	Német nyelv OKTV döntő
Március 28.	Informatika próbaérettségi gyakorlati vizsga
Április	
Április 2.	Filozófia OKTV döntő
Április 3, 4.	Olasz nyelv OKTV döntő
Április 5.	Matematika próbaérettségi 12. évfolyam számára
	Türr bál (10. G)
Április 6.	Biológia OKTV döntő
Április 7-13.	Erasmus plus rendezvény
Április 8.	Fogadóóra 16 ³⁰ -kor.
Április 9.	Történelem OKTV döntő
Április 10.	Földrajz OKTV döntő
Április 11.	Magyar nyelv és irodalom OKTV döntő
Április 12.	Türr Napok (vidám)- 11. G, 11. A, 11. F (3. tanítás nélküli munkanap)
Április 13.	Fizika OKTV döntő

Április 15.	Próbaérettségi történelemből 12. évfolyam számára
Április 16.	Megemlékezés a holocaust áldozatairól (9. NY)
	Informatika próbaérettségi szóbeli vizsga
Április 17.	Francia nyelv OKTV döntő
Április 18-23.	Tavaszi szünet
	Szünet előtti utolsó tanítási nap április 17. (szerda).
	Szünet utáni első tanítási nap április 24. (szerda)
Április 22.	Föld napja
Április 25.	Lányok Napja
Április 26.	Ember és természet című biológia verseny 8. osztályosok számára
Május	
Május 2.	A végzős osztályok osztályozó konferenciája
	Végzős osztályok utolsó tanítási napja
Május 4.	Ballagás
Május 6-24.	Az írásbeli érettségi vizsgák ideje.
Május 6-7-8.	Az írásbeli érettségi vizsgák alatti tanítás nélküli munkanapok. (4-5-6 tanítás nélküli munkanap)
Május 8.	9. évfolyam dolgozat történelemből
Május 9,	10. évfolyam dolgozat történelemből
Május 17.	A tanév végi osztályozó vizsgára jelentkezés határideje
Május 22.	Nyelvi mérés 6. és 8. évfolyamon
Május 27.	11. évfolyam dolgozat történelemből
Május 29.	Országos kompetenciamérés- 6. G, 8. G, 9. A, 9. F, 10. G
	NETFIT eredmények rögzítése a rendszerbe

Május 31.	A tantestület napja (7. tanítás nélküli munkanap)
Június	
Június 4.	Nemzeti Összetartozás Napja – megemlékezés a trianoni békeszerződésről. (8.G)
Június 5-8.	Erasmus plus rendezvény
Június 3-13.	Év végi osztályozó vizsgák időszaka
Június 5-13.	Emelt szintű szóbeli érettségi vizsgák
Június 14.	Osztályozó konferencia (délután)
	Az utolsó tanítási nap
Június 17-28.	Középszintű szóbeli érettségi vizsgák.
Június 19.	az osztályfőnöki statisztika leadásának határideje
Június 20.	Beíratás
Június 21.	Tanévzáró
Június 24.	az osztályfőnöki beszámolók leadásának határideje
Június 17-25.	Munkaközösségi értekezletek
Június 26.	A munkaközösségi értekezletek jegyzőkönyveinek leadási határideje
Június 28.	Tanévzáró értekezlet

KOLLÉGIUMI ESEMÉNYTERV

Augusztus	
Augusztus 21.	Vezetőségi értekezlet
Augusztus 24.	Tantestületi alakuló értekezlet
Augusztus 27-29.	Kollégiumban történő tanév eleji változások ismertetése, megbeszélése

Augusztus 30.	Kollégiumi nevelőtestületi értekezlet
Augusztus 27-30.	Angol nyelvi tábor a 11.F osztálynak a kollégiumban
Augusztus 31.	Tanév előkészítő nevelőtestületi értekezlet az iskolában Tűz és balesetvédelmi oktatás
Szeptember	
Szeptember 2.	Kollégiumi beköltözés
	Szülői értekezlet a 9. AJTP osztály számára 16:00 órakor
	Tankönyvkiosztás 9.AJTP tanulóinak a kollégiumban
Szeptember 3.	Kollégiumi gyűlés, változások, szabályok ismertetése
Szeptember 4.	Tűz és balesetvédelmi oktatás a kollégiumban
Szeptember 5.	Tűzriadó 17:15-kor
Szeptember 7.	Tanulmányi kirándulás
Szeptember 13.	10.F osztály orvosi alkalmassági vizsgálata jogosítványhoz
Szeptember 9-14.	AJTP tábor, Zánka (9.AJTP)
Szeptember 14.	Munkatervek, foglalkozási tervek leadása a kollégiumvezetőnek
Szeptember 17.	Szülői értekezlet 16:30
Szeptember 18.	Éves kirándulásterv leadása a kollégiumvezetőnek
Szeptember 20.	Kollégiumi gyűlés 18:15 Az előző félév értékelése, a tanulók jutalmazása
Szeptember 25.	Eredményességi terv felmérése osztályonként
Szeptember 27-29.	AJTP országos tanévnyitó konferencia Bonyhádon
Október	
Október 3.	Védőnői előadás (9. AJTP) „Barátság, szerelem, szexualitás”
Október 4.	Kollégiumi szecskaavató
Október 5-7.	Programhétvége (kirándulás)

Október 17.	Az emléktáblák megkoszorúzása (9. AJTP)
Október 24-26.	Toborzási hét az általános iskolákban az AJTP-be jelentkezők számára
Október 29-november 2.	Őszi szünet
November	
November 5.	Fogadóóra
	A 9. F osztály munkaközösségi megbeszélése
November 19.	A 9. AJTP osztály munkaközösségi megbeszélése
	Nyílt nap az AJTP-ba jelentkezők számára (délelőtt)
November 26-30.	Jubileumi hét intézményünk fennállásának 380 éves évfordulója alkalmából
	Türr napok: előadások, kulturális bemutató, zenei fesztivál, Gálaműsor
December	
December 3.	A 10. F osztály munkaközösségi megbeszélése
December 6.	Télapó a kollégiumban
December 11.	Az AJTP-ba jelentkezés határideje pályázattal
December 15-16.	Programhétvége (Színházlátogatás)
	Ünnepi hétvége
December 20.	Karácsonyi műsor
December 27-január 2.	Téli szünet
Január	
Január 7.	Fogadóóra 16:30
	A 11. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Január 11.	A végzős osztályok szalagavatója (12. F, 12. A)
Január 14.	12. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Január 18-19.	Az AJTP jelentkezőinek találkozója
	Találkozás az AJTP-be jelentkezett tanulók szüleivel
	Egységes írásbeli felvételi vizsga
Január 25.	Az I. félév vége
Január 28.	A II. félév kezdete
Január 29.	A csoportok féléves értékelő beszámolók leadási határideje a kollégiumvezetőnek

Január 31.	Félévértékelő nevelőtestületi értekezlet
Február	
Február 5-6.	Félévzáró értékelő csoportfoglalkozások
Február 8.	Farsang
Február 9-10.	Programhétvége (kirándulás)
Február 11.	Szülői értekezlet 16:30
	A 12.F osztály munkaközösségi megbeszélése
Február 14.	Kollégiumi gyűlés 18:15
	Az előző félév értékelése, a tanulók jutalmazása
Február 25.	A 11. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Március	
Március 4.	A 10. F osztály munkaközösségi megbeszélése
Március 8-9	AJTP nyelvi verseny
Március 11.	9.F osztály munkaközösségi megbeszélése
Március 15.	Programhétvége
	Kollégiumi családi nap
Március 18.	9.AJTP osztály munkaközösségi megbeszélése
Március 29-31.	12. F osztály kirándulása (Programhétvége keretében kirándulás)
Április	
Április 8.	Fogadóóra 16:30
Április 12.	Türr napok (vidám)
	Türr bál
Április 13-14.	Programhétvége (kirándulás)
Április 18-23.	Tavaszi szünet
Április 26.	Szerenád
Május	
Május 2.	Kollégiumi ballagás
Május 4.	Ballagás

Május 6-10.	Toborzási hét az AJTP 7. táborba jelentkezők számára az általános iskolákba
Május 24-26.	Programhétvége (kirándulás)
Június	
Június 13-16.	Pécsi Művészeti Fesztivál
Június 17-19.	AJTP tábor 7. osztályosoknak
Június 20.	Beiratkozás
Június 21.	A csoportok év végi értékelő beszámolók leadási határideje a kollégiumvezetőnek
Június 27.	Kollégiumi tanévzáró értekezlet
Június 29.	Tanévzáró értekezlet
Július	
Július első hete (1-5)	Külföldi kirándulás

6. Iskolánk Szervezeti és működési szabályzata, Házi rendje valamint Pedagógiai programja **honlapunkon** elérhető a Dokumentumok címszó alatt.

Türr István Gimnázium és Kollégium dokumentumai

7. **Pedagógusaink (gimnázium és kollégium) iskolai végzettsége és az általuk tanított tantárgyak a 2018/2019-es tanévben**

sorszám	végzettség/szak	végzettség szintje	tanított tantárgy
1.	biológia	egyetem	biológia
	kémia	egyetem	kémia
	természetvédelmi szakmérnök	egyetem	
2.	angol	egyetem	angol
	magyar	főiskola	magyar
	szakvizsga		
3.	magyar	egyetem	kollégiumi nevelőtanár
	orosz	főiskola	
4.	angol	egyetem	angol
	magyar	főiskola	magyar
	orosz	főiskola	
	szakvizsga		
5.	német	egyetem	német

	történelem	egyetem	
6.	matematika	egyetem	matematika
	fizika	egyetem	fizika
	oktatásinformatikus	OKJ tanfolyam	
7.	biológia	főiskola	biológia, egészségtan
			természetismeret
	rajz	főiskola	vizuális kultúra
			művészetek
8.	angol	egyetem	angol
	szakvizsga		
9.	történelem	egyetem	történelem
	földrajz	egyetem	földrajz
	szakvizsga	egyetem	intézményvezető-helyettes
			mesterpedagógus
10.	történelem	egyetem	történelem
	filozófia	egyetem	filozófia
	szakvizsga	egyetem	
	szaktanácsadó		mesterpedagógus
11.	magyar	egyetem	magyar
	történelem	egyetem	történelem
	szakvizsga	egyetem	
	szakértő		mesterpedagógus
12.	magyar	egyetem	magyar
	német	egyetem	német
	népművelő	főiskola	
	drámajáték-vezető	felsőfokú	
	szakvizsga	egyetem	
	szakértő		mesterpedagógus
13.	magyar	egyetem	magyar
	mezőgazdasági mérnök	egyetem	
14.	magyar	egyetem	magyar
	történelem	egyetem	történelem
	drámajáték-vezető	felsőfokú	
	önismeret	tanfolyam	
	tanulásmódszertan	tanfolyam	
	szakvizsga	egyetem	mesterpedagógus
15.	német	egyetem	német
	orosz	egyetem	
16.	műszaki tanár	főiskola	kollégiumi nevelőtanár
	etika, ember-és társadalomismeret	egyetem	

	önismeret és pályaorientáció	tanfolyam	önismeret
17.	német	egyetem	német
	szakvizsga		
18.	testnevelés	egyetem	testnevelés
	szakvizsga		
19.	szociálpedagógus (családpedagógus)	főiskola	kollégiumi nevelőtanár
20.	angol	egyetem	angol
	történelem	főiskola	társadalomismeret
			hon-és népismeret
			erkölcstan
	orosz	főiskola	
	szakvizsga		mesterpedagógus
21.	német	egyetem	német
	informatika	egyetem	informatika
	tanulásmódszertan	tanfolyam	tanulásmódszertan
	önismeret	tanfolyam	
22.	angol	egyetem	angol
	orosz	főiskola	
			mesterpedagógus
23.	történelem	egyetem	kollégiumi nevelőtanár
	német	egyetem	
	orosz	egyetem	
24.	magyar	egyetem	magyar
	orosz	egyetem	
	szakvizsga	egyetem	
25.	matematika	egyetem	matematika
	informatika	egyetem	informatika
	tanító	főiskola	
	szakvizsga		
26.	testnevelés	egyetem	testnevelés
	földrajz	egyetem	földrajz
27.	matematika	egyetem	matematika
	informatika	főiskola	
28.	etika	egyetem	kollégiumi nevelőtanár
	ember-és társism. fogl. módszertana	tanfolyam	önismeret
	tanulásmódszertan	tanfolyam	
29.	matematika	főiskola	kollégiumi nevelőtanár
30.	matematika	egyetem	matematika
	fizika	egyetem	
	informatika	egyetem	

	szakvizsga		intézményvezető
	szakértő		mesterpedagógus
31.	matematika	egyetem	matematika
	történelem	egyetem	történelem
32.	angol	egyetem	angol
33.	angol	egyetem	
	magyar nyelv és irodalom	egyetem	
34.	tanító német spec.	főiskola	kollégiumvezető
	neveléstudomány	egyetem	
35.	kémia	egyetem	kémia
	biológia	egyetem	
36.	kémia	főiskola	kémia
	biológia	főiskola	természetismeret
37.	német	egyetem	német
	tanulásmódszertan	tanfolyam	tanulásmódszertan
	szakvizsga.	egyetem	
	etika	egyetem	etika
38.	informatika	egyetem	informatika
	matematika	egyetem	
39.	matematika	egyetem	matematika
	földrajz	egyetem	földrajz
	informatika	egyetem	informatika
	szakvizsga		
40.	pszichológia	egyetem	önismeret
	szakvizsga		
41.	matematika	egyetem	matematika
	informatika	egyetem	informatika
	technika	főiskola	technika
42.	matematika	egyetem	matematika
	fizika	egyetem	fizika
43.	testnevelés	főiskola	testnevelés
	szakvizsga		
44.	ének-zene	főiskola	ének-zene
	tanító	főiskola	
	tanulásmódszertan	tanfolyam	tanulásmódszertan
	önismeret	tanfolyam	
	drámapedagógus	tanfolyam	tánc és dráma
	mozgókép-és médiaoktató	tanfolyam	művészetek
	szakvizsga		
45.	angol	egyetem	angol

	olasz	egyetem	olasz
46.	testnevelés	egyetem	testnevelés
	biológia	főiskola	biológia
			közösségi szolgálat
47.	biológia	egyetem	biológia
	kémia	egyetem	
	szakvizsga		intézményvezető-helyettes
48.	francia	egyetem	francia
	ember-és társadalomismeret foglalkozások módszertana	tanfolyam	
	tanulásmódszertan	tanfolyam	tanulásmódszertan
	magyar	egyetem	magyar
49.	angol	egyetem	angol
50.	magyar	főiskola	magyar
	könyvtáros tanár	főiskola	könyvtáros tanár
			tánc és dráma
	oktatásinformatikus	OKJ tanfolyam	
51.	matematika	egyetem	matematika
	informatika	egyetem	informatika
	fizika	főiskola	

8. A nevelő-oktató munkát segítőik száma, feladatköre

Gimnázium:

fejlesztő tanár (utazó pedagógus): 1 fő
iskolaitkár: 2 fő
karbantartó: 1 fő
takarító: 4+2
portás: 2 fő
iskolaorvos 1 fő
iskolavédőnő 1 fő
rendszergazda: 1 fő
pedagógiai asszisztens: 1 fő

Kollégium:

pszichológus: 1 fő
takarító: 2+2 fő
portás: 1 fő
fűtő, karbantartó: 1 fő
iskolaorvos: 2 fő

Minden nevelő-oktató munkát segítő munkatársunk rendelkezik a munkakörének betöltéséhez szükséges végzettséggel.

9. Az országos mérés-értékelés eredményei évenként feltüntetve

[Kompetenciamérés 2017.](#)

Intézményi összefoglaló jelentés

6. évfolyam

8. évfolyam

10. évfolyam

[Kompetenciamérés 2016](#)

Intézményi összefoglaló jelentés

6. évfolyam

8. évfolyam

10. évfolyam

[Kompetenciamérés 2015](#)

Intézményi összefoglaló jelentés

6. évfolyam

8. évfolyam

10. évfolyam

[Kompetenciamérés 2014](#)

Intézményi összefoglaló jelentés

6. évfolyam

8. évfolyam

10. évfolyam

[Kompetenciamérés 2013](#)

Intézményi összefoglaló jelentés

6. évfolyam

8. évfolyam

10. évfolyam

10. Érettségi eredményeink

Érettségi eredmények

2017-2018. tanév														
	magyar	történelem	filozófia	angol nyelv	német nyelv	francia nyelv	matematika	fizika	kémia	biológia	földrajz	informatika	testnevelés	
12.G	3,90	4,16	5,00	4,44	4,50	5,00	4,29	5,00	3,00	4,00		4,62	5,00	4,29
12.A	4,72	4,69	5,00	4,87	5,00		4,38	5,00		4,50	4,00	4,88	5,00	4,72
12.F	4,05	3,91	5,00	4,35	4,33		4,14	4,00	3,00	4,50		4,69	4,00	4,19
Emelt	5,00	4,68		5,00	5,00		5,00	5,00	3,00	4,67		5,00	5,00	4,74
Iskola- átlag	4,25	4,29	5	4,56	4,77	5	4,28	4,78	3	4,43	4	4,71	4,8	4,43

Érettségi eredmények

2016-2017. tanév														
	magyar	történelem	filozófia	angol nyelv	német nyelv	francia nyelv	matematika	fizika	kémia	biológia	földrajz	informatika	testnevelés	
12.G	4,33	4,70		4,79	4,85	5,00	4,27	5,00		3,60	5,00	4,88	4,40	4,55
12.A	4,78	4,78	5,00	4,66	5,00		4,67	5,00	4,00	4,40	4,50	5,00		4,73
12.F	4,04	4,33	5,00	3,91	4,00		3,50		5,00	3,60	4,33	4,11	3,20	3,95
Emelt	4,80	4,94		5,00	5,00	5,00	5,00	5,00	4,00	4,25			4,50	4,85
Iskola- átlag	4,43	4,63	5	4,49	4,83	5	4,22	5	4,33	4	4,57	4,64	3,8	4,46

Érettségi eredmények

2015-2016. tanév						
	magyar	történelem	angol nyelv	német nyelv	matematika	Ostályátlag
13.F	2,90	4,10	3,81	3,50	3,48	3,70
év vége	3,00	3,41	3,59	3,63	3,14	3,58
13.A	4,74	4,74	4,97	5,00	4,42	4,74
év vége	4,66	4,61	4,92	4,64	4,74	4,65
12.G	4,56	4,48	4,86	4,83	3,85	4,45
év vége	4,35	4,19	4,76	4,14	3,44	4,29

2013-2014. tanév														
	magyar	történelem	filozófia	angol nyelv	német nyelv	francia nyelv	matematika	fizika	kémia	biológia	földrajz	informatika	testnevelés	
12.G	4,50	4,27		4,65	4,83		4,03	4,33	4,50	4,30	4,44	4,50	5,00	4,40
13.F	4,19	3,81	4,14	4,45	5,00		3,71	4,00	4,50	3,86	4,00	5,00	4,00	4,07
13.A	4,79	4,67	5,00	4,83	4,60	5,00	4,54	5,00	3,00	5,00	5,00	4,95	5,00	4,75
Iskola-átlag	4,56	4,33	4,54	4,68	4,75	5	4,18	4,57	4,29	4,25	4,54	4,89	4,71	4,48

2012-2013. tanév						
	magyar	történelem	angol nyelv	német nyelv	matematika	
13.A	4,48	4,65	4,85	5,00	4,23	4,60
év vége	4,38	4,83	4,61	4,88	4,05	4,49
13.F	3,70	3,74	3,82	3,00	3,43	3,75
év vége	3,65	3,78	3,70	3,71	3,52	3,91
12.G	4,00	4,50	4,71	5,00	3,90	4,32
év vége	4,14	4,07	4,00	3,81	3,90	4,02

11. Intézményünk lemorzsolódási, évismétlési mutatói a 2017/2018. tanévre vonatkozóan

Lakóhelyváltozás, családi ok:	3 fő
Iskolatípus váltás:	5 fő:
Tanulmányi ok:	1 fő
Évismétlő tanulók:	-
Speciális érdeklődés:	4 fő

Kollégiumi lemorzsolódási adatok a 2017/2018. tanévre vonatkozóan:

Családi ok:	2 fő
Iskolatípus váltás:	4 fő
Tanulmányi ok:	1 fő
Speciális érdeklődés:	1 fő

**12. Szakkörök igénybevételének lehetősége, mindennapos testedzés
lehetősége a 2018/2019-es tanévben**

DÉLUTÁNI SPORTFOGLALKOZÁSOK

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS PROGRAM KERETÉBEN

név	óra jellege	ideje	óraszám	helyszín
Takácsné Molnár Mariann	aerobik/ step	hétfő 14 ³⁰ -16 ⁰⁰	2 óra	tornaterem
Takácsné Molnár Mariann	fallabda	csütörtök 15 ⁰⁰ -16 ³⁰	2 óra	termálfürdő
Takácsné Molnár Mariann	labdarúgás	kedd 15 ⁰⁰ -15 ⁴⁵	1 óra	tornaterem
Németh András	fiú kosárlabda	szerda 14 ³⁰ -16 ⁰⁰	2 óra	tornaterem
Fekete Gábor	fiú-lány röplabda	péntek 14 ³⁰ -16 ⁰⁰	2 óra	tornaterem
	lány kosárlabda	hétfő 14 ³⁰ -16 ⁰⁰	2. óra	sportcsarnok
Kéthely György	szertorna	csütörtök 15 ⁰⁰ -16 ³⁰	2 óra	tornaterem

Fakultációs órák

- ▶ matematika
- ▶ magyar
- ▶ történelem
- ▶ biológia
- ▶ kémia
- ▶ fizika
- ▶ informatika
- ▶ angol
- ▶ földrajz
- ▶ filozófia
- ▶ testnevelés

Szakkörök, felkészítő foglalkozások

- érettségire felkészítés: angol, matematika, történelem
- nyelvvizsga felkészítés: angol, német, francia, olasz
- szakkör: magyar, német, angol, matematika, tanulásmódszertan
- versenyfelkészítés: fizika (energetika), biológia, kémia, történelem

- informatika és programozás szakkör
- kézműves-és rajzsakkör
- táblajáték szakkör
- a Pápai Észkerék Egyesület szervezésében matematika tehetséggondozó szakköri foglalkozások

Kollégiumi kötelező és szabadidős foglalkozások:

Kötelező foglalkozások

Osztály	Foglalkozás	Heti tanári óraszám	Heti tanulói óraszám	Tanár
9. AJTP	önismeret (4 csoportban) tanulásmódszertan életmód-életvitel	8 1 2	2 1 1	Sütő Szilvia Inczédy Péterné Peidl- Kovács Klaudia
9. F	önismeret(2 csoportban) tanulásmódszertan	4 1	2 1	Inczédy Péterné
10.F	önismeret(2 csoportban)	4	2	Németh Márton Károly
11.F	önismeret(3 csoportban)	3	1	Sütő Szilvia
12. F	önismeret (csoportbontásban)	1-1	1	Németh Márton Károly Inczédy Péterné

Szabadidős foglalkozások

Foglalkozás	Nevelőtanár
Dalkör	Molnár Lajos
Gitárszakkör	Csuti László
Sportkör	Németh Márton
Pénzügyi és gazdasági ismeretek	Németh Norbert Tamás
Médiakör, kézműves foglalkozás	Kolláth Anita
Relaxáció	Inczédy Péterné

13. A hétfői házi feladatok szabályai, iskolai dolgozatok szabályai

A tanulói ellenőrzést és értékelést beillesztjük a teljes nevelési-oktatási folyamatba, tanáraink egységes követelmények szerint bírálják el a tanulók felkészültségét. A tantárgyi tudás ellenőrzése szóban vagy írásban történhet, szaktanáraink ügyelnek arra, hogy e kétféle számonkérés megfelelő arányban legyen egymással. A nagyobb tantárgyi egységek mindig ellenőrzéssel zárulnak le. A tanulók egyéb feladatait is folyamatosan ellenőrizzük.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje

Az iskolai beszámoltatások jelenlegi formái a hagyományok és az új lehetőségek nyomán jöttek létre. A tanár szövegszerkesztő segítségével készített feladatlapot visz be az osztályba. A dolgozatok típusa (teszt, esszé, rajz, táblázat stb) függ a tantárgytól illetve az azt tanító pedagógustól. Az egy munkaközösségben tanító tanárok írásbeli beszámoltatási szokásai nagyban hasonlítanak egymáshoz, de ez nem feltétlenül elvárt.

A témaegységeket témazáró dolgozattal zárják le. A témaegységeken belül kisebb anyagrészekből írásbeli dolgozat írására kerülhet sor. Tanórákon írásbeli feleletre is van lehetőség, ügyelniük arra, hogy az írásbeli felelet mellett hasonló mértékben kerüljön sor szóbeli számonkérésre is.

Az írásbeli számonkérés idejéről és témájáról a tanár előre tájékoztatja a tanulókat (ez nem vonatkozik az írásbeli feleletekre). A dolgozatok értékelése a szaktanári gyakorlatnak megfelelően történik, de a tanár köteles tájékoztatni a tanulókat a dolgozatírás előtt az értékelés szempontjairól. Elvárt, hogy a tanár érthetően tüntesse fel a dolgozaton az érdemjegy mellett az esetleges tévedéseket, hiányosságokat, hogy a tanuló és a szülő értse, mi alapján történt az adott minősítés.

Minden írásbeli produktum érdemjegye bekerül a digitális naplóba. Javító írásbeli munkára a tanulóval történő egyeztetés nyomán sor kerülhet, de a javító érdemjegy nem törölheti az előzőt. Minden tanárnak ügyelnie kell arra, hogy a tanuló egy tanítási napon két dolgozatnál többet ne legyen köteles írni. A dolgozatot bejelentő tanárt a tanulók figyelmeztetik, ha már az adott napra két írásbeli jegyzésre került (az írásbeli feleltetés nem számít dolgozatnak, tehát előre nem kell bejelenteni).

A félévi és az év végi osztályzatok kialakításánál az érdemjegyek súlyozása attól függ, hogy az milyen mennyiségű anyagra való felkészülést mér. A dolgozatot javító tanár két héten belül kijavítja és kiadja a dolgozatot a tanulóknak. Az iskola vezetése alkalmanként ellenőrzi az írásbeli beszámoltatást, melynek eredményét beépíti a pedagógiai munka értékelésébe. Az ellenőrzés területét, módját az éves ellenőrzési tervben fogalmazzák meg.

A tanulmányi munka értékelésének alapelvei

Az értékelés mindig személyre szóló, tárgyyszerű és az iskolai követelményrendszerre épül. Fontosnak tartjuk, hogy ösztönző hatással legyen a tanulókra, ne legyen fegyelmező jellege. A szóbeli ellenőrzés minősítése mellett a tanár rövid, lényegre törő értékelést ad. Célszerű, ha a tanuló értékeli saját feleletét, ez fejleszti a tanulói önértékelést. A többi tanuló is bevonható a felelet értékelésébe, ezzel fejlődik értékelési technikájuk. Az írásbeli ellenőrzés történhet teszt vagy esszé segítségével. A tesztírás előnye, hogy objektív értékelést tesz lehetővé, a feladatok összeállítása aszerint valósulhat meg, hogy mennyire részletes információra van szükség a tanulók tudásáról. Esszé típusú számonkérést akkor alkalmaz a tanár, ha a tanulótól kreatív, egyéni válaszokat akar kapni, ha a tudást vagy a problémamegoldást akarja vizsgálni.

A tanári értékelés követelményei: - legyen tárgyyszerű, ne tükrözze a tanár hangulatát, érzelmeit, legyen független a tanuló korábbi eredményeitől - legyen megbízható, ugyanarra a tudásra mindig ugyanazt az osztályzatot kapja a tanuló - a kapott osztályzat mögött a neki megfelelő tudásfedezet álljon A szaktanárok a tanév első óráján a tantárgy követelményrendszere mellett ismertetik saját értékelési rendszerüket, a hiányzások, mulasztások következményeit, a pótlási, javítási lehetőségeket.

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei, korlátai

Az otthoni feladatok meghatározásához figyelembe kell venni a tanulók terhelhetőségét, hiszen egy diáknak napi 5-6 tanórára kell felkészülnie, ugyanakkor egészségének megőrzéséhez szükség van pihenésre, sportolásra, aktív szórakozásra is. A szaktanároknak ügyelni kell az alábbiakra. A következő tanórára feladott szóbeli házi feladat minden esetben előkészített legyen, kerüljön sor a tanórán az adott anyagrész megtárgyalására, megértésére. Érje el a szaktanár a szóbeli és az írásbeli számonkérések gyakoriságával, hogy tanítványai óráról órára tanuljanak, mivel az esetleges elmaradásokat utólag nehéz bepótolni. Törekedjen arra, hogy az elsajátítandó tananyag mennyisége optimális, a tanórák között megfelelően szétosztott, feldolgozása viszonylag egyenletes ütemű legyen.

A matematika, az idegen nyelvek és a reál tantárgyaknál a rendszeres írásbeli házi feladat segíti a tananyag elsajátítását. A többi tantárgynál időnként fordulhat elő írásbeli házi feladat. Vigyázni kell arra, az írásbelivel kiegészített házi feladat ne terhelje meg túlzottan a tanulót. Amennyiben hosszabb lélegzetű írásbeli dolgozat feladására kerül sor, értesse meg a tanár tanítványaival azt, hogy az ilyen típusú feladatra nem az utolsó délután kell felkészülni, hanem a felkészülési időt tervszerűen kell beosztani. A szaktanár minden esetben ellenőrizze az írásbeli házi feladatokat. Összegzésül: minden szaktanár ügyeljen arra, nem az ő tantárgyát tanítják egyedül a középiskolában.

14. Az iskolai osztályok száma, a tanulók létszáma az egyes osztályokban

A Türr István Gimnázium és Kollégium osztályainak száma: 18

- ▶ Nyolc évfolyamos gimnázium: 8 osztály
- ▶ Nyelvi előkészítővel induló öt évfolyamos képzés: 5 osztály
- ▶ Arany János Tehetséggondozó Program: 5 osztály

Osztályok létszáma

2018/2019.

Osztály	<i>létszám (fő)</i>	<i>Osztályfőnök</i>	<i>Helyettes osztályfőnök</i>
5.G	32	Csortos Melinda	Üvegesné Ozorai Hortenzia
6.G	33	Nagy Réka	Vékony Judit
7.G	33	Zsuponicsné Bátyay Erzsébet	Varga-Dudás Katalin
8.G	35	Szabó Ildikó	Rosta Attila
9.G	31	Takácsné Molnár Marianna	Obermayer Réka
10.G	29	Dr. Kozma Zoltán Károlyné	Dabóczyné Lenkefi Éva
11.G	30	Gróber Csilla	Hodásziné Pingitzer Andrea
12.G	32	Gróber Attila	Németh Katalin
9.NY	30	Jankó Jana	Németh András Sándor
9.A	34	Dr. Hauber Károly	Polgár Mónika
10. A	33	Varga Áron	Eppelné Csizmadia Katalin
11. A	32	Molnár András	Hegyiné Panyi Erzsébet
12. A	36	Eppel Ferenc	Bostai Csilla
9.AJTP	31	Porpáczy Alíz	Papp Georgina Eszter
9.F	29(1)	Martonné Nagy Éva	Gacs Mercédesz Eszter
10.F	30	Kéthely György	Vadász Gábor
11.F	26	Szilos Attila	Fekete Gábor
12.F	21	Szakács Attila	Végh Viktória
	558	Összesen	

Kollégiumi létszámadatok

Tanulólétszám: 144 fő

Kollégiumi csoportok száma: 5

Osztály jelölése	Kollégiumi létszám	Fiú	Lány
9.AJTP	31	12	19
9. F	29	7	22
10. F	30	9	21
11.F	26	11	15
12. F	21	6	15
Gimnázium	7	1	6
Összesen	144	46	98

15. Étkezési térítési díj kötelezettsége (kollégisták)

50% (3 vagy több gyermek, vagy gyermekvédelmi kedvezmény esetén)

100% (mindenki, aki 50%-ra nem jogosult)

Mértéke napi 1 főre megállapított:

- 100% 947,- Ft/fő/nap
- 50% 474, Ft/fő/nap

16. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei, a tanulmányok alatti vizsgák tervezett ideje

Biológia

7. évfolyam

- A tanuló értse az éghajlati övezetek kialakulásának okait és a biotopok összetételének összefüggéseit az adott térségre jellemző környezeti tényezőkkel.
- Ismerje a globális környezetkárosítás veszélyeit, értse, hogy a változatosság és a biológiai sokféleség érték.
- Ismerje és megfelelő algoritmus alapján tudja jellemezni a jellegzetes életközösségeket alkotó legfontosabb fajokat, tudjon belőlük táplálékláncot összeállítani.
- Példákkal tudja illusztrálni az élőlények közötti kölcsönhatások leggyakoribb formáit.
- Tudja bemutatni az egyes életközösségek szerkezetét, térbeli elrendeződésük hasonlóságait és különbségeit.
- Ismerje az életközösségek változatosságának és változásának okait.
- Tudjon különbséget tenni csoportosítás és rendszerezés között.
- Legyen tisztába a fejlődéstörténeti rendszer alapjaival.
- Ismerje az élővilág országait, törzseit és jellegzetes osztályait.
- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődéstörténeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- Láss a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Legyen tisztába a bőr és a mozgásrendszer felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.
- Tudjon önállóan és társaival együttműködve megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

8. évfolyam

- Láss a sejtek, szövetek, és szervek felépítése és működése közötti összefüggést.
- Értse a sejtszintű és a szervezetszintű életfolyamatok közötti kapcsolatot.
- Ismerje az ivaros és az ivartalan szaporodás előnyeit és hátrányait, szerepüket a fajok fennmaradásában, a földi élet változatosságának fenntartásában.
- Legyen tisztába saját teste felépítésével és alapvető működési sajátosságaival.

- Legyen tisztába a férfi és a nő közötti különbséggel és a kamaszkor biológiai-pszichológiai problémáival.
- Ismerje a betegségek kialakulásának okait, megelőzésük és felismerésük módjait, az egészséges életmód és az elsősegélynyújtás legfontosabb szabályait.
- Értse a szűrővizsgálatok jelentőségét a betegségek sikeres gyógyításában.
- Tudjon önállóan és társaival együttműködve megfigyeléseket, vizsgálódásokat, kísérleteket végezni, tapasztalatairól feljegyzéseket készíteni.
- Rendelkezzen jártassággal a mikroszkóp használatában.

10. évfolyam

- Tudja elhelyezni morfológiai jellegzetességeik alapján, az ismert élőlényeket a fejlődés-történeti rendszerben (maximum osztály szintig).
- A kulcsfogalmak ismerete.
- A tanuló tudja használni a fénymikroszkóp különböző fajtáit, ahhoz előkészíteni a vizsgálati anyagokat. Vizsgálatainak eredményeit rajzban/fényképekkel és írásban rögzítse.
- Ismeri a vírusok, baktériumok biológiai egészségügyi jelentőségét, az általuk okozott emberi betegségek megelőzésének lehetőségeit, a védekezés formáit. Ismeri fég-fertőzéseket és azok megelőzési feltételeit, a kullancscsípés megelőzését, a csípés esetleges következményeit.
- A biológiai szerveződési szinteknek megfelelő sorrendben tanult nagyobb élőlénycsoportok (mikróba, növény, állat, gomba) elhelyezése a törzsfán.
- Ok-okozati összefüggések felismerése az élőlények testfelépítése, életműködése, életmódja között. Az életmód és a környezet kölcsönhatásainak ismerete.
- A fontosabb állat és növénycsoportok általános jellemzőinek ismerete, hasonlóság-rokonság felismerése.
- Az élőlények felépítésének és működésének kapcsolatának felismerése az egyes csoportokban.
- Az állatok különböző magatartásformáinak ismerete, ill. felismerése példákból.

11. évfolyam

- Megértik a környezet- és természetvédelem alapjait, elsajátítják az ökológiai szemléletet, és nyitottá válnak a környezetkímélő gazdasági- és társadalmi stratégiák befogadására. Megszerzett ismereteiket a gyakorlatban, mindennapi életükben is alkalmazzák.
- Ismerje a környezeti tényezőket, azok hatását, összefüggéseit az élővilág kialakulásában.
- Tudjon különbséget tenni az életközösségek között, ismerje a fontosab biomokat és társulásokat, azok kialakulásának tényezőit.
- A tanulók felismerik a molekulák és a sejtalkotó részek kooperativitását, képesek a kémia, illetve a biológia tantárgyban tanult ismeretek összekapcsolására. Megértik az anyag-, az energia- és az információforgalom összefüggéseit az élő rendszerekben.
- Elsajátítsák az öröklődés alapfogalmait, azt képesek legyenek példákon értelmezni.
- Az ember öröklődő betegségeinek ismerete, azok kockázatainak megértése. Értse a genetika szerepét a családtervezésben.

Ének-zene

6. évfolyam

- Az énekes anyagból 10 dalt (5 magyar népdal, 3 történeti ének, 2 műdal) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek stílusosan és kifejezően csoportban és egyénileg is. Törekvés a többszólamú éneklésre. A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött érzetük, metrum-, ritmus-, formaérzékük és dallami készségük.
- A tanult zenei elemeket felismerik. Előkészítés után a tanult zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvasnak.
- Képesek egy-egy zenemű tartalmát közvetítő kifejezőeszközöket, megoldásokat felismerni és megnevezni. (tempó, karakter, dallam, hangszín, dinamika, formai megoldások).
- A többször meghallgatott zeneműveket felismerik hallás után. A zenehallgatásra ajánlott, többféle stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneművek egy részét (min. 10 alkotás) megismerték.

7. évfolyam

- Az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: népdal, népies dal, népies műdal; 4 műdal; 1 többszólamú ének; 2 zenemű főtémája) és zenei szemelvényt emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

8. évfolyam

- Az énekes anyagból 15 szemelvényt (8 magyar népdal, 4 történeti ének, 1 műdal, 2 XX. századi zenemű főtémája) emlékezetből énekelnek kifejezően csoportban.
- A generatív készségfejlesztés eredményeként továbbfejlődött a ritmusérzékük, dallami készségeik, többszólamú és harmonikus hallásuk, formaérzékük.
- Az új zenei elemeket felismerik kottaképről. Előkészítést követően a megismert zenei anyagnál könnyebb gyakorló feladatokat szolmizálva olvassák.
- Képesek egy-egy zenemű adekvát befogadására annak adott funkciójához, stílusához, műfajához mérten.
- A zenehallgatásra ajánlott, stíusból, zenei korszakból kiválasztott zeneműveket (min. 10 alkotás) megismerték, a halott műveket jellemző részleteik alapján felismerik.

9. évfolyam

- A tanulók az énekes anyagból 20 dalt és műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
- Képesek néhány dallamból (népdal, műdal, zenei téma) álló csokor felidézésére egy-egy témán, műfajon, stíluskörön belül is.
- Egyszerűbb többszólamú kórusművek, vagy azok részleteit, kánonokat csoportosan énekelnek.

- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.
- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni.
- A kiemelkedő zenei műalkotások megismerése által korunk kulturális sokszínűségében eligazodnak.
- A tanulók több zenei stílust, korszakot, zeneművet megismernek (min. 10 alkotás).
- Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
- A műveket kontextusba helyezve képesek saját élményeket is felidézni, választásaikat meg tudják indokolni.
- Különbséget tudnak tenni világi zene, egyházzene, szórakoztató zene, alkalmazott zene, programzene között.

10. évfolyam

- A tanulók az énekes anyagból 15 dalt (8 magyar dal: jeles napok, katonadalok; 3 műdal; 3 zenemű főtemája; 1 populáris) és műrészletet részben kottából, részben emlékezetből kifejezően énekelnek csoportosan.
- Képesek néhány dallamból (népdal, műdal, zenei téma) álló csokor felidézésére egy-egy témán, műfajon, stíluskörön belül is.
- Egyszerűbb többszólamú kórusművek, vagy azok részleteit, kánonokat csoportosan énekelnek.
- A tanulók a generatív tevékenységek eredményeként érzékelik, felismerik a zenei kifejezés, a forma, a műfaj és a zenei eszközök közti összefüggéseket.
- A kottakép elemeit és az alapvető zenei kifejezéseket felismerik és értelmezik, tanári segítséggel reprodukálják.
- Képesek a műalkotások üzenetét felismerni, a bennük megjelenő sors- és magatartásmintákat értelmezni, gondolatiságukat, morális és humánus tartalmukat megérteni.
- A kiemelkedő zenei műalkotások megismerése által korunk kulturális sokszínűségében eligazodnak.
- A tanulók több zenei stílust, korszakot, zeneművet megismernek (min. 10 alkotás).
- Tudnak tájékozódni a legfontosabb műfajokban és a stíluskorszakokban.
- A műveket kontextusba helyezve képesek saját élményeket is felidézni, választásaikat meg tudják indokolni.
- Különbséget tudnak tenni világi zene, egyházzene, szórakoztató zene, alkalmazott zene, programzene között.
- A két év során az áttekintést segítő különböző szempontok alapján megismerik a zenei stílusok jellemzőit, kronologikus és műfaji rendszer alakul ki az eddig megszerzett és ebben az időszakban kiegészített zenei ismeretekben.

Fizika

7. évfolyam

- A tanuló használja a számítógépet adatrögzítésre, információgyűjtésre.
- Eredményeiről tartson pontosabb, a szakszerű fogalmak tudatos alkalmazására törekvő, ábrákkal, irodalmi hivatkozásokkal stb. alátámasztott prezentációt.
- Ismerje fel, hogy a természettudományos tények megismételhető megfigyelésekből, célszerűen tervezett kísérletekből nyert bizonyítékokon alapulnak.
- Válgon igényévé az önálló ismeretszerzés.
- Legalább egy tudományos elmélet esetén kövesse végig, hogy a társadalmi és történelmi háttér hogyan befolyásolta annak kialakulását és fejlődését.
- Használja fel ismereteit saját egészségének védelmére.
- Legyen képes a mások által kifejtett véleményeket megérteni, értékelni, azokkal szemben kulturáltan vitatkozni.
- A kísérletek elemzése során alakuljon ki kritikus szemléletmódja, egészséges szkepticizmusa. Tudja, hogy ismeretei és használati készségei meglévő szintjén további tanulással túl tud lépni.
- Ítéld meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok előnyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.
- Legyen képes egyszerű megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.
- Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszerűbb összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.
- Legyen képes egyszerű arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.
- Ismerje fel a fény szerepének elsőrendű fontosságát az emberi tudás gyarapításában, ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.
- Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni.
- Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.
- Értse meg, hogy egy adott testet érő gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mezője okozza.
- A tanuló tudja, hogy az energiával kapcsolatos köznapi szóhasználat egy rövidített kifejezési forma, amelynek megvan a szakmailag pontosabb változata is.
- Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, sűrűség, az erő, a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszerű esetekben.
- Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást.
- Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskeképpel.
- Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.
- Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben.

- Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.

8. évfolyam

- Legalább egy tudományos elmélet esetén kövesse végig, hogy a társadalmi és történelmi háttér hogyan befolyásolta annak kialakulását és fejlődését.
- Ítélje meg, hogy különböző esetekben milyen módon alkalmazható a tudomány és a technika, értékelje azok előnyeit és hátrányait az egyén, a közösség és a környezet szempontjából. Törekedjék a természet- és környezetvédelmi problémák enyhítésére.
- Legyen képes egyszerű megfigyelési, mérési folyamatok megtervezésére, tudományos ismeretek megszerzéséhez célzott kísérletek elvégzésére.
- Legyen képes ábrák, adatsorok elemzéséből tanári irányítás alapján egyszerűbb összefüggések felismerésére. Megfigyelései során használjon modelleket.
- Legyen képes egyszerű arányossági kapcsolatokat matematikai és grafikus formában is lejegyezni. Az eredmények elemzése után vonjon le konklúziókat.
- Ismerje fel a fény szerepének elsőrendű fontosságát az emberi tudás gyarapításában, ismerje a fényjelenségeken alapuló kutatóeszközöket, a fény alapvető tulajdonságait.
- Képes legyen a sebességfogalmat különböző kontextusokban is alkalmazni.
- Tudja, hogy a testek közötti kölcsönhatás során a sebességük és a tömegük egyaránt fontos, és ezt konkrét példákon el tudja mondani.
- Értse meg, hogy egy adott testet érő gravitációs vonzást a Föld (vagy más égitest) gravitációs mezője okozza.
- Magyarázataiban legyen képes az energiaátalakulások elemzésére, a hőmennyiséghez való kapcsolódásuk megvilágítására. Tudja használni az energiafajták elnevezését. Ismerje fel a hőmennyiség cseréjének és a hőmérséklet kiegyenlítésének kapcsolatát.
- Fel tudja sorolni többféle energiaforrást, ismerje alkalmazásuk környezeti hatásait. Tanúsítson környezettudatos magatartást, takarékoskodjon az energiával.
- A tanuló minél több energiaátalakítási lehetőséget ismerjen meg, és képes legyen azokat azonosítani. Tudja értelmezni a megújuló és a nem megújuló energiafajták közötti különbséget.
- A tanuló képes legyen arra, hogy az egyes energiaátalakítási lehetőségek előnyeit, hátrányait és alkalmazásuk kockázatait elemezze, tényeket és adatokat gyűjtsön, vita során az érveket és az ellenérveket csoportosítsa, és azokat a vita során felhasználja.
- Képes legyen a sebesség, gyorsulás, tömeg, sűrűség, az erő, a nyomás fogalmának értelmezésére és kiszámítására egyszerű esetekben.
- Tudja, hogy nem csak a szilárd testek fejtenek ki nyomást.
- Tudja magyarázni a gázok nyomását a részecskeképpel.
- Tudja, hogy az áramlások oka a nyomáskülönbség.
- Tudja, hogy a hang miként keletkezik, és hogy a részecskék sűrűségének változásával terjed a közegben.
- Tudja, hogy a hang terjedési sebessége gázokban a legkisebb, és szilárd anyagokban a legnagyobb.
- Ismerje az elektromossággal kapcsolatos biztonsági szabályokat, az elektromos áramkör részeit, képes legyen egyszerű egyenáramú áramkörök összeállítására, és azokban az áramerősség mérésére.

- Tudja, hogy az áramforrások mezőjének kvantitatív jellemzője a feszültség.
- Tudja, hogy az elektromos fogyasztón energiaváltozás és átalakulás jön létre.
- A tanuló képes legyen az erőművek alapvető szerkezetét bemutatni.
- Tudja, hogy az elektromos mező bármilyen módon történő előállítása terheli a környezetet.

9. évfolyam

- Ismerje a mozgás viszonylagosságát
- Ismerje és alkalmazza az egyenletes mozgás és az egyenletesen változó mozgás mennyiségi jellemzőit, alkalmazni tudja azokat egyszerű feladatokban. Grafikonok leolvasása
- Ismerje és alkalmazza az egyenletes mozgás és az egyenletesen körmozgás mennyiségi jellemzőit,
- Ismerje és alkalmazza Newton törvényeit, különböző mozgásfajták dinamikai feltételeit
- Lendület megmaradás törvényének ismerete, gyakorlati alkalmazások
- Ismerje a merev testek egyensúlyának feltételeit
- Ismerje a bolygómozgás törvényeit
- Különböző halmazállapotú anyagok részecskeszerkezetének ismerete. Nyomás fogalmának ismerete.
- Képes legyen jellemezni a folyamatok jellemzése energiaváltozás, hatásfok szempontjából

10. évfolyam

- Ismerje és alkalmazza az elektromos mező mennyiségi jellemzőit; tudja mit jelent homogén ill. konzervatív mező
- Ismerje az egyenáram fogalmát, hatásait Ohm törvénye.
- Képes legyen egyszerű áramkörökben a különböző kapcsolásokat felismerni, számításokat végezni.
- Hőtágulás jelenségének ismerete, ill. annak gyakorlati alkalmazása
- Gázok állapotjelzőinek ill. azok közötti törvények ismerete és alkalmazása különböző állapotváltozások esetén
- Belső energia fogalmának és a hőtan főtételeinek ismerete, alkalmazása
- Kalorimetrikus számítások, halmazállapot-változások esetén is.
- Gyakorlati alkalmazások ismerete

11. évfolyam

- Harmonikus rezgőmozgás leírásnak ismerete, alkalmazása. Doppler-effektus, ingamozgás
- Hullámok fogalmának, csoportosításának ismerete. Ismerje a hullámjelenségeket
- Lorentz-erő ismerete. Ismerje az elektromágneses indukció jelenségét, mechanizmusát. Váltakozó áram leírása
- Elektromágneses rezgések, hullámok keletkezése

- Tudja , hogy a fény elektromos hullám. Optikai eszközök képalkotása. Prizma fénytörése, színeképek, optikai rácsok
- Atommodellek és azok hiányosságainak ismerete. Tudja értelmezni a fényelnyelést, fénykibocsátást
- Magerő jellemzőinek ismerete. Kötési energiafogalma, energia felszabadítás fúzióval és fissionnal, tudja vázlatosan az atomerőművek működését. Radioaktív sugárzás fajtái, jellemzői
- Ismerje a világegyetem szerkezetét, történetét.

Földrajz

7. évfolyam

I. A szilárd Föld anyagi és folyamatai

Kőzetöv; ásvány, kőzet, érc, magmás, üledékes és átalakult kőzet; ősmaradvány építőanyag, nyersanyag, energiahordozó fogalmak elsajátítása.

Geológiai (belső) és földrajzi (külső) erők ismerete.

Lemezmozgások: óceáni és kontinentális lemez, magma, vulkán, láva, földrengés fogalmak.

Földtani természetvédelem.

Geológiai idő, földtörténeti időegységek.

II. A földrajzi övezetesség alapjai

Éghajlati alapismeretek: az éghajlati övezetességét kialakító tényezők értelmezése; éghajlati diagram olvasása.

A forró övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok feltárása

A mérsékelt övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok értelmezése

A hideg övezeti földrajzi-környezeti kapcsolatok feltárása

A függőleges földrajzi övezetesség

III. Gazdasági alapismeretek

A gazdasági ágazatok feladatának, szerepének megismerése egy ország életében; a szolgáltatás és a mindennapi élet kapcsolatának meglátása

Pénzügyi alapismeretek: a pénz és szerepe, típusai, fizetési módok megismerése.

Nemzeti és közös valuták, árfolyam egyszerű értelmezése

Nemzetközi együttműködések (EU, ENSZ, WHO, UNESCO, WWF, regionális és civil szervezetek).

IV. Afrika és Amerika földrajza

Afrika természetföldrajza, Afrika domborzatának és tájainak ismerete.

Erőforrások: ásványkincs- és energiahordozó-készletek területi és gazdasági ellentmondásosságának értelmezése.

Afrika társadalomföldrajza:

Emberfajták, népek és kultúrák találkozása. A népességrobbanás.

A trópusi mezőgazdaság változatos formái

Száhel, az éhezés és a szegénység földje: a természeti, társadalmi, egészségügyi veszélyhelyzetek, ökológiai katasztrófa okozati megismerése, nemzetközi segítségnyújtás szükségességének felismerése.

Egyiptom: az ősi kultúra és a globális világ ellentmondásainak megértése.

Amerika természetföldrajza:

A földrész szerkezeti tagolódásának, a szerkezetfejlődési múlt gazdaságot és életmódot meghatározó szerepének ismerete.

Észak-, dél- és közép-amerikai tájtípusok összehasonlító elemzése.

A természetföldrajzi övezetesség, az É-D-i nyitottság és K-Ny-i zártság következményeinek, veszélyhelyzeteinek felismerése.

Amerika társadalomföldrajza:

A földrész népességföldrajzi tagolódásának ismerete; a népességkeveredésből fakadó társadalmi-gazdasági előnyök, hátrányok példákban. A népességkoncentrációk, a városodás és a városiasodás, a település-együttesek, az agglomerációs zóna kialakulási folyamatának értelmezése példákban.

A farmgazdálkodás modellezése.

Amerika országföldrajza:

Eltérő szerepű országok (világgazdasági nagyhatalom, felzárkózó erőterek, banánköztársaságok) földrajzi összehasonlítása.

Amerikai Egyesült Államok mint világgazdasági vezető hatalom.

Brazília mint gyorsan fejlődő ország.

V. Ázsia földrajza

Ázsia természetföldrajza:

A „legek” földrésze: óriástájak és szerkezeti egységek, változatos éghajlat és termőföldhiány, vízbőség és vízszegénység kontrasztjának, okainak ismerete. Természeti veszélyhelyzetek felismerése.

Monszun vidék és terület: a kialakító okok összehasonlítása a forró és a mérsékelt övezetben, jellemzésük.

Ázsia társadalomföldrajza:

Népek és kultúrák jellemzőinek, népességkoncentrációk kialakulási okainak és következményeinek ismerete. Az ősi kultúrák, a világvallások.

Területi fejlettségi különbségek felismerése. A világ új fejlődési és gazdasági pólusa, felgyorsult gazdasági növekedés, technológiaátvitel-folyamat értelmezése.

Ázsia regionális földrajza

Eltérő szerepkörű országcsoportok: olajországok, mezőgazdasági alapanyag-termelők, összeszerelő-beszállítók, újonnan iparosodott országok, új gazdasági hatalmak ismerete.

India: a hagyományos zárt társadalom és az informatikai társadalom ellentmondásai.

Japán: biotechnológián és elektronikán alapuló gazdasági hatalom.

Kína: a világ meghatározó gazdasága.

VI. Ausztrália, a sarkvidékek és az óceánok földrajza

Ausztrália, a kontinensnyi ország

Elszigetelt fekvés, ellentmondásos természeti adottságok és következményeik ismerete.

Szigetvilág az óceánban (Óceánia), a speciális fekvés gazdasági, társadalmi és környezeti

A sarkvidékek földrajza

Az Északi- és a Déli-sarkvidék összehasonlító földrajzi jellemzése; az ózonréteg-elvékonyodás okainak és következményeinek átlátása; a sarkvidék mint speciális élettér értelmezése; az Antarktika szerepének, a kutatóállomások jelentőségének megismerése.

A világtenger földrajza

Az óceánok és tengerek földrajzi jellemzőinek, a tengeráramlások szerepének, a világtenger mint erőforrás; a veszélyeztető folyamatok egyszerű értelmezése.

8. évfolyam

I. Európa általános földrajza

Európa általános természetföldrajzi képe:

Szerkezetalkító folyamatok és a külső erők felszíni következményeinek, a domborzati adottságok következményeinek és a nagytájak mozaikjának ismerete.

Európa változatos és szeszélyes éghajlatának, a nyitottság a többi természetföldrajzi tényezőre való hatásának ismerete..

Európa társadalomföldrajzi képe és folyamatai:

Európa változó társadalmi erőforrásainak, az előregedő társadalom gazdasági következményeinek megismerése. Az Európai Unió földrajzi lényegének megértése; az országok és térségek változó szerepének felismerése az integrációs folyamatban.

II. Észak- és Mediterrán-Európa földrajza

Észak-Európa földrajza:

az északi fekvés következményeinek megismerése, országai jóléte, gazdagsága okainak, összetevőinek értelmezése.

Mediterrán-Európa földrajza:

Dél-Európa természetföldrajzi jellemzése, az országok gazdasági életének, a szolgáltató ágazatok súlyának megismerése.

A népességmozgások és a menekültáradat kialakulási okainak és következményeinek értelmezése Olaszország példáján.

A Balkán-térség :

A térség természetföldrajzi jellemzése, a karsztvidékek modellezése; a kultúrák találkozási következményeinek felismerése.

III. Atlanti-Európa földrajza

Atlanti-Európa földrajzi jellemzői és problémái:

Nyugat-Európa természetföldrajzi jellemzése.

A fosszilis energiahordozó és ásványi nyersanyag-készletek fogyása következményeinek felismerése. Bányavidékek és ipari körzetek átalakulási folyamatának és a gazdasági szerkezet modernizációjának értelmezése.

Nyugat-Európa meghatározó országai:

Egyesült Királyság

Franciaország

IV. Kelet- és Közép-Európa földrajza

Kelet-Európa, kapocs Ázsia és Európa között

A kontinens belseji fekvés és a hatalmas kiterjedés természet- és társadalom-földrajzi következményeinek felismerése. A termelési kapcsolatrendszerek megértése.

Oroszország

Az európai és ázsiai erőközpont sokszínű természeti és társadalmi alapjai, nagy területi fejlettségkülönbségek.

Közép-Európa

A hegyvidéki Közép-Európa: a közép-európai magashegyvidék természetföldrajzi jellemzői társadalmi életet befolyásoló hatásának bizonyítása

A medencei Közép-Európa: a gazdasági-társadalmi élet eltérő jellegű feltételeinek. A közép-európai országok összefonódó gazdasági múltjának és jelenének értelmezése.

Lengyelország és Csehország összehasonlító komplex földrajzi jellemzése.

Németország földrajza, az európai gazdaság motorjának elemzése (esetelemzés, mentális térképkészítés).

9-10. évfolyam

- A tanulók átfogó és reális képzzettel rendelkezzenek a Föld egészéről és annak kisebb-nagyobb egységeiről (a földrészekről és a világtengerről, a kontinensek karakteres nagytájairól és tipikus tájairól, valamint a világgazdaságban kiemelkedő jelentőségű országcsoportjairól, országairól).
- Legyen átfogó ismeretük földrészünk, azon belül a meghatározó és a hazánkkal szomszédos országok természet- és társadalomföldrajzi sajátosságairól, lássák azok térbeli és történelmi összefüggéseit, érzékeljék a földrajzi tényezők életmódot meghatározó szerepét.
- Birtokoljanak reális ismereteket a Kárpát-medencében fekvő hazánk földrajzi jellemzőiről, erőforrásairól és az ország gazdasági lehetőségeiről az Európai Unió keretében. Legyenek tisztában az Európai Unió meghatározó szerepével, jelentőségével.
- Ismerjék fel a földrajzi övezetesség kialakulásában megnyilvánuló összefüggéseket és törvényszerűségeket. Legyenek képesek alapvető összefüggések, tendenciák felismerésére és megfogalmazására az egyes földrészekre vagy országcsoportokra, tájakra jellemző természeti jelenségekkel, társadalmi-gazdasági folyamatokkal kapcsolatban.
- Ismerjék fel az egyes országok, országcsoportok helyét a világ társadalmi-gazdasági folyamataiban.
- Érzékeljék az egyes térségek, országok társadalmi-gazdasági adottságai jelentőségének időbeli változásait.
- Ismerjék fel a globalizáció érvényesülését regionális példákban.
- Ismerjék hazánk társadalmi-gazdasági fejlődésének jellemzőit összefüggésben a természeti erőforrásokkal. Értsék, hogy a hazai gazdasági, társadalmi és környezeti folyamatok világméretű vagy regionális folyamatokkal függenek össze.
- Tudják példákkal bizonyítani a társadalmi-gazdasági folyamatok környezetkárosító hatását, a lokális problémák globális következmények elvének érvényesülését.
- Legyenek tisztában a Földet fenyegető veszélyekkel, értsék a fenntarthatóság lényegét példák alapján, ismerjék fel, hogy a Föld sorsa a saját magatartásukon is múlik.
- Rendelkezzenek a tanulók valós képzetekkel a környezeti elemek méreteiről, a számszerűen kifejezhető adatok és az időbeli változások nagyságrendjéről.
- Tudjanak nagy vonalakban tájékozódni a földtörténeti időben.
- Legyenek képesek természet-, illetve társadalom- és gazdaságföldrajzi megfigyelések végzésére, a különböző nyomtatott és elektronikus információhordozókból földrajzi tartalmú információk gyűjtésére, összegzésére, a lényeges elemek kiemelésére.
- Alkalmazzák digitális ismereteiket. Legyenek képesek megadott szempontok alapján bemutatni földrajzi öveket, földrészeket, országokat és tipikus tájakat.
- Legyenek képesek a tanulók a térképet információforrásként használni, szerezzék meg a logikai térképolvasás képességét.
- A topográfiai ismereteikhez tudjanak földrajzi-környezeti tartalmakat kapcsolni. Topográfiai tudásuk alapján a tanulók biztonsággal tájékozódjanak a köznapi életben a

földrajzi térben, illetve a térképeken, és alkalmazzák topográfiai tudásukat más tantárgyak tanulása során is.

- Legyenek képesek a társakkal való együttműködésre. Alakuljon ki bennük az igény arra, hogy későbbi életük folyamán önállóan tovább gyarapítsák földrajzi ismereteiket.

Informatika

5-6. évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használat témakör végére

- ismerje a számítógép részeinek és perifériáinak funkcióit, tudja azokat önállóan használni;
- tudjon a könyvtárszerkezetben tájékozódni, mozogni, könyvtárat váltani, fájlt keresni;
- tudjon segítségével használni multimédiás oktatóprogramokat;
- tudjon az iskolai hálózatba lépni, onnan kilépni, ismerje és tartsa be a hálózat használatának szabályait;
- ismerje egy vírusellenőrző program kezelését.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- ismerje a szövegszerkesztés alapfogalmait, legyen képes önállóan elvégezni a leggyakoribb karakter- és bekezdésformázásokat;
- használja a szövegszerkesztő nyelvi segédeszközöket;
- ismerje egy bemutatókészítő program egyszerű lehetőségeit, tudjon rövid bemutatót készíteni;
- ismerje fel az összetartozó adatok közötti egyszerű összefüggéseket;
- segítségével tudjon használni tantárgyi, könyvtári, hálózati adatbázisokat, tudjon különféle adatbázisokban keresni;
- tudjon különböző dokumentumokból származó részleteket saját munkájában elhelyezni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- legyen képes összegyűjteni a problémamegoldáshoz szükséges információt;
- ismerje a problémamegoldás alapvető lépéseit;
- képes legyen önállóan vagy segítségével algoritmust készíteni;
- tudjon egyszerű programot készíteni;
- legyen képes egy fejlesztőrendszer alapszintű használatára;
- a problémamegoldás során legyen képes együttműködni társaival.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes a böngészőprogram főbb funkcióinak használatára;
- legyen képes tanári segítséggel megadott szempontok szerint információt keresni;
- legyen képes a találatok értelmezésére;
- legyen képes az elektronikus levelezőrendszer önálló kezelésére;
- legyen képes elektronikus és internetes médiumok használatára;
- legyen képes az interneten talált információk mentésére;
- ismerje a netikett szabályait.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatvédelem érdekében alkalmazható lehetőségeket;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- szerezzen gyakorlatot az információforrások saját dokumentumokban való feltüntetésében.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a különböző konkrét tantárgyi feladataihoz képes az iskolai könyvtárban a megadott forrásokat megtalálni, és további releváns forrásokat keresni;
- konkrét nyomtatott és elektronikus forrásokban képes megkeresni a megoldáshoz szükséges információkat;
- el tudja dönteni, mikor vegye igénybe az iskolai vagy a lakóhelyi könyvtár szolgáltatásait.

7-8. évfolyam

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- lássa át a problémamegoldás folyamatát;
- ismerje és használja az algoritmusleíró eszközöket;
- ismerje egy programozási nyelv alapszintű utasításait;
- tudjon kódolni algoritmusokat;
- tudjon egyszerű vezérlési feladatokat megoldani fejlesztői környezetben;
- ismerjen és alkalmazzon tervezési eljárásokat;
- legyen képes meghatározni az eredményt a bemenő adatok alapján;
- legyen képes tantárgyi szimulációs programok használatára.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes megkeresni a kívánt információt;
- legyen képes az információ értékelésére;
- legyen képes előkészíteni az információt weben történő publikálásra;
- tudja megkülönböztetni a publikussá tehető és védendő adatait;
- használja a legújabb infokommunikációs technológiákat, szolgáltatásokat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az informatikai biztonsággal és adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- ismerje az adatokkal való visszaélésekből származó veszélyeket és következményeket;
- ismerjen megbízható információforrásokat;
- legyen képes értékelni az információ hitelességét;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje az információforrások etikus felhasználási lehetőségeit;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának az emberi kapcsolatokra vonatkozó következményeit;
- ismerjen néhány elektronikus szolgáltatást;
- legyen képes a szolgáltatások igénybevételére, használatára, lemondására.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- a könyvtár és az internet szolgáltatásait igénybe véve képes önállóan releváns forrásokat találni konkrét tantárgyi feladataihoz;
- a választott forrásokat képes alkotóan és etikusan felhasználni a feladatmegoldásban;
- képes alkalmazni a más tárgyakban tanultakat (pl. informatikai eszközök használata, szövegalkotás);
- egyszerű témában képes az információs problémamegoldás folyamatát önállóan végrehajtani.

9-10. évfolyam

A tanuló az informatikai eszközök használata témakör végére

- ismerje különböző informatikai környezetek ergonomikus kialakításának szempontjait;
- ismerje a számítógép és perifériái működési elveit;
- ismerje a számítógép főbb egységeit, azok jellemzőit;
- tudjon alapvető szervizműveleteket végrehajtani;
- ismerjen hardveres vagy szoftveres adatvédelmi megoldásokat.

A tanuló az alkalmazói ismeretek témakör végére

- ismerje az összetett dokumentum formázásához szükséges eszközöket;
- tudjon dokumentumot stílusokkal formázni;
- tudjon körlevelet készíteni;
- tudjon multimédiás dokumentumot készíteni;
- ismerje a médiaszerkesztő programok fontosabb szolgáltatásait;
- legyen képes táblázatkezelővel tantárgyi vagy hétköznapi életéhez kapcsolódó feladatokat megoldani, egyszerű függvényeket alkalmazni;
- tudjon statisztikai számításokat végezni;
- tudjon adatokból megfelelő diagramokat készíteni;
- tudja kezelni a rendelkezésére álló adatbázis-kezelő programot;
- tudjon adattáblák között kapcsolatokat felépíteni, adatbázisokból lekérdezéssel információt nyerni;
- tudja az adatbázisból nyert adatokat esztétikus, használható formába rendezni.

A tanuló a problémamegoldás informatikai eszközökkel és módszerekkel témakör végére

- tudjon algoritmusokat készíteni,
- legyen képes a probléma megoldásához szükséges eszközöket kiválasztani;
- legyen képes tantárgyi problémák megoldásának tervezésére és megvalósítására;
- ismerjen és használjon tantárgyi szimulációs programokat;
- legyen képes tantárgyi mérések eredményeinek kiértékelésére;
- legyen képes csoportban tevékenykedni.

A tanuló az infokommunikáció témakör végére

- legyen képes információkat szerezni, azokat hagyományos, elektronikus vagy internetes eszközökkel publikálni;
- legyen képes társaival kommunikálni az interneten, közös feladatokon dolgozni;
- tudja használni az újabb informatikai eszközöket, információszerzési technológiákat.

A tanuló az információs társadalom témakör végére

- ismerje az adatvédelemmel kapcsolatos fogalmakat;
- legyen képes értékelni az információforrásokat;
- ismerje az informatikai eszközök etikus használatára vonatkozó szabályokat;
- ismerje a szerzői joggal kapcsolatos alapfogalmakat;
- ismerje az infokommunikációs publikálási szabályokat;
- ismerje fel az informatikai fejlesztések gazdasági, környezeti, kulturális hatásait;
- ismerje fel az informatikai eszközök használatának a személyiséget és az egészséget befolyásoló hatásait;
- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások szerepét,
- legyen képes néhány elektronikus szolgáltatás kritikus használatára;

- ismerje fel az elektronikus szolgáltatások jellemzőit, előnyeit, hátrányait;
- ismerje fel a fogyasztói viselkedést befolyásoló módszereket a médiában;
- ismerje fel a tudatos vásárló jellemzőit.

A tanuló a könyvtári informatika témakör végére

- legyen képes bármely, a tanulmányaihoz kapcsolódó feladata során az információs problémamegoldás folyamatát önállóan, alkotóan végrehajtani;
- legyen tisztában saját információkeresési stratégiáival, tudja azokat tudatosan alkalmazni, legyen képes azokat értékelni, tudatosan fejleszteni.

Kémia

7. évfolyam

- Ismerje a kísérletezés szabályait
- Értse a veszélyjelek jelentését,
- A fejezetekhez tartozó kulcsfogalmak jelentésével legyen tisztában.
- Ismerje a részecskék típusait, a kötések fajtáit.
- Legyen tisztában az anyagi halmazok tulajdonságaival.
- A tanuló ismerje a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.
- Értse a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.
- Értse és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével tudja magyarázni a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.
- Tudjon egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és tudja ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.
- Alkalmazza a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi élethez is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során.
- Használja a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzéseskor.
- Megszerzett tudását alkalmazva hozzon felelős döntéseket a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, vállaljon szerepet személyes környezetének megóvásában.
-

8. évfolyam

- *A tanuló ismerje* a kémia egyszerűbb alapfogalmait (atom, kémiai és fizikai változás, elem, vegyület, keverék, halmazállapot, molekula, anyagmennyiség, tömegszázalék, kémiai egyenlet, égés, oxidáció, redukció, sav, lúg, kémhatás), alaptörvényeit, vizsgálati céljait, módszereit és kísérleti eszközeit, a mérgező anyagok jelzéseit.
- *Ismerje* néhány, a hétköznapi élet szempontjából jelentős szervetlen és szerves vegyület tulajdonságait, egyszerűbb esetben ezen anyagok előállítását és a mindennapokban előforduló anyagok biztonságos felhasználásának módjait.
- *Tudja*, hogy a kémia a társadalom és a gazdaság fejlődésében fontos szerepet játszik.
- *Értse* a kémia sajátos jelrendszerét, a periódusos rendszer és a vegyértékelektron-

szerkezet kapcsolatát, egyszerű vegyületek elektronszerkezeti képletét, a tanult modellek és a valóság kapcsolatát.

- *Értse* és az elsajátított fogalmak, a tanult törvények segítségével *tudja magyarázni* a halmazállapotok jellemzőinek, illetve a tanult elemek és vegyületek viselkedésének alapvető különbségeit, az egyes kísérletek során tapasztalt jelenségeket.
- *Tudjon* egy kémiával kapcsolatos témáról önállóan vagy csoportban dolgozva információt keresni, és *tudja* ennek eredményét másoknak változatos módszerekkel, az infokommunikációs technológia eszközeit is alkalmazva bemutatni.
- *Alkalmazza* a megismert törvényszerűségeket egyszerűbb, a hétköznapi élethez is kapcsolódó problémák, kémiai számítási feladatok megoldása során, illetve gyakorlati szempontból jelentős kémiai reakciók egyenleteinek leírásában.
- *Használja* a megismert egyszerű modelleket a mindennapi életben előforduló, a kémiával kapcsolatos jelenségek elemzésekor.
- Megszerzett tudását *alkalmazva hozzon felelős döntéseket* a saját életével, egészségével kapcsolatos kérdésekben, *vállaljon szerepet* személyes környezetének megóvásában.

9. évfolyam

- *A tanuló ismerje* az anyag tulajdonságainak anyagszerkezeti alapokon történő magyarázatához elengedhetetlenül fontos modelleket, fogalmakat, összefüggéseket és törvényszerűségeket, a kémiai kötések, kötéstípusokat, a legfontosabb szerves és szervetlen vegyületek szerkezetét, tulajdonságait, csoportosítását, előállítását, gyakorlati jelentőségét.
- *Ismerje* az alapvető kémiai reakciókat, reakciótípusokat. *Értse és tudja* az elektrokémia törvényszerűségeit, ismerje fel annak gyakorlati jelentőségét.
- *Értse* az alkalmazott modellek és a valóság kapcsolatát, a tudományos és az áltudományos megközelítés közötti különbségeket.
- *Ismerje és értse* a fenntarthatóság fogalmát és jelentőségét.
- *Tudja magyarázni* az anyagi halmazok jellemzőit összetevőik szerkezete és kölcsönhatásaik alapján.
- *Tudjon* egy kémiával kapcsolatos témáról sokféle információforrás kritikus felhasználásával önállóan vagy csoportmunkában szóbeli és írásbeli összefoglalót, prezentációt készíteni, és azt érthető formában közönség előtt is bemutatni.
- *Tudja alkalmazni* a megismert tényeket és törvényszerűségeket egyszerűbb problémák és számítási feladatok megoldása során, valamint a fenntarthatósághoz és az egészségmegőrzéshez kapcsolódó viták alkalmával.
- *Képes legyen* egyszerű kémiai jelenségekben *ok-okozati elemek meglátására*, tudjon *tervezni* ezek hatását bemutató, vizsgáló egyszerű kísérletet, és ennek eredményei alapján *tudja értékelni* a kísérlet alapjául szolgáló hipotéziseket.
- *Képes legyen* kémiai tárgyú ismeretterjesztő, vagy egyszerű tudományos, illetve áltudományos cikkekről *koherens és kritikus érvelés alkalmazásával véleményt formálni*, az abban szereplő állításokat a tanult ismereteivel összekapcsolni, mások érveivel ütköztetni.
- Megszerzett tudása birtokában *képes legyen* a saját személyes sorsát, a családja életét és a társadalom fejlődési irányát befolyásoló *felelős döntések meghozatalára*.

10. évfolyam

- *A tanuló ismerje* az anyag tulajdonságainak anyagszerkezeti alapokon történő magyarázatához elengedhetetlenül fontos modelleket, fogalmakat, összefüggéseket és törvényszerűségeket, a legfontosabb szerves és szervetlen vegyületek szerkezetét, tulajdonságait, csoportosítását, előállítását, gyakorlati jelentőségét.

- *-Értse* az alkalmazott modellek és a valóság kapcsolatát, a szerves vegyületek esetében a funkciós csoportok tulajdonságokat meghatározó szerepét, a tudományos és az áltudományos megközelítés közötti különbségeket.
- *-Ismerje és értse* a fenntarthatóság fogalmát és jelentőségét.
- *-Tudja magyarázni* az anyagi halmazok jellemzőit összetevőik szerkezete és kölcsönhatásaik alapján.
- *-Ismerje* a fontosabb szerves vegyületek tulajdonságait, jelentőségét, ipari, mezőgazdasági, élelmiszeripari és háztartási felhasználását.
- *-Legyen tisztában* az élő szervezetekben jelentős molekulák felépítésével, tulajdonságaival.
- *-Tudjon* egy kémiával kapcsolatos témáról sokféle információforrás kritikus felhasználásával önállóan vagy csoportmunkában szóbeli és írásbeli összefoglalót, prezentációt készíteni, és azt érthető formában közönség előtt is bemutatni.
- *-Tudja alkalmazni* a megismert tényeket és törvényszerűségeket egyszerűbb problémák és számítási feladatok megoldása során, valamint a fenntarthatósághoz és az egészségmegőrzéshez kapcsolódó viták alkalmával.
- *-Képes legyen* egyszerű kémiai jelenségekben *ok-okozati elemek meglátására*, tudjon *tervezni* ezek hatását bemutató, vizsgáló egyszerű kísérletet, és ennek eredményei alapján *tudja értékelni* a kísérlet alapjául szolgáló hipotéziseket.
- *-Képes legyen* kémiai tárgyú ismeretterjesztő, vagy egyszerű tudományos, illetve áltudományos cikkekről *koherens és kritikus érvelés alkalmazásával véleményt formálni*, az abban szereplő állításokat a tanult ismereteivel összekapcsolni, mások érveivel ütköztetni.
- *-Megszerzett tudása birtokában képes legyen* a saját személyes sorsát, a családja életét és a társadalom fejlődési irányát befolyásoló *felelős döntések meghozatalára*.

Magyar nyelv és irodalom

5-6. évfolyam

- Beszédkésztség szempontjából az 5–6. évfolyamon a tanuló beszéde fejlődjön tovább a megfelelő artikuláció szempontjából.
- A hallott szövegről legyen képes rövid szóbeli összefoglalást adni. Megszólalásaiban az órán és azon kívül is alkalmazkodjék a hallgatósághoz és a beszédhelyzethez.
- Olvasás szempontjából legyen képes érzékelni a szövegek műfaji különbségeit. Legyen képes néhány mondatos vélemény szóbeli és írásbeli megfogalmazására az olvasottakról.
- Szövegalkotás szempontjából legyen képes rövidebb szövegek alkotására, személyes és olvasmányélmények megfogalmazására.
- Tanulási képesség szempontjából jó, ha a tanuló képes az előre elkészített vázlatok felhasználására, különböző témájú, műfajú szövegek megértésére, megfogalmazására. Szövegértés szempontjából szükséges a globális, információkereső, értelmező és reflektáló olvasás, továbbá tartalommondás; a cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata; a címadás. Irodalomismeret szempontjából a tanuló ebben a szakaszban megfigyeli a költői nyelv néhány sajátosságát, a műfajok némelyikét, a szerkezetiség némely megnyilvánulásait, a téma és hangulat változatait, a szereplő, az elbeszélő, a lírai én kérdésköreinek némely aspektusát, továbbá a tantervben számára előírt fogalmakat.
- Erkölcsei ítélőképesség szempontjából megismerkedik a tetszésnyilvánítás árnyaltabb nyelvi formáival, a különböző kultúrák és eltérő vélemények tiszteletben tartásának fontosságával.

7-8. évfolyam

- A tanuló képes a kulturált szociális érintkezésre, eligazodik és hatékonyan részt vesz a mindennapi páros és csoportos kommunikációs helyzetekben, vitákban. Figyeli és tudja értelmezni partnerei kommunikációs szándékát, nem nyelvi jeleit.
- Képes érzelmeit kifejezni, álláspontját megfelelő érvek, bizonyítékok segítségével megvédeni, ugyanakkor empátikusan képes beleélni magát mások gondolatvilágába, érzelmeibe, megérti mások cselekvésének mozgatórugóit.
- Képes a különböző megjelenésű és műfajú szövegek globális (átfogó) megértésére, a szöveg szó szerinti jelentésén túli üzenet értelmezésére, a szövegből információk visszakeresésére.
- Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni. Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos saját véleményét szóban és írásban megfogalmazni, állításait indokolni.
- Ismeri és a törekszik a szövegalkotásban a különböző mondatfajták használatára. Alkalmazza az írásbeli szövegalkotásban a mondatvégi, a tagmondatok, illetve mondatrészek közötti írásjeleket. A helyesírási segédkönyvek segítségével jártas az összetett szavak és gyakoribb mozaikszók helyesírásában.
- Ismeri a tömegkommunikáció fogalmát, legjellemzőbb területeit.
- Képes a könnyebben besorolható művek műfaji azonosítására, 8–10 műfajt műnemekben tud sorolni, és a műnemek lényegét meg tudja fogalmazni.
- A különböző regénytípusok műfaji jegyeit felismeri, a szereplőket jellemezni tudja, a konfliktusok mibenlétét fel tudja tární.
- Felismeri az alapvető lírai műfajok sajátosságait különböző korok alkotóinak művei alapján (elsősorban 19–20. századi alkotások).
- Felismeri néhány lírai mű beszédhelyzetét, a megszólító-megszólított viszony néhány jellegzetes típusát, azonosítja a művek tematikáját, meghatározó motívumait.
- Felfedez műfaji és tematikus-motivikus kapcsolatokat, azonosítja a zenei és ritmikai eszközök típusait, felismeri funkciójukat, hangulati hatásukat.
- Azonosít képeket, alakzatokat, szókincsbeli és mondattani jellegzetességeket, a lexika jelentésteremtő szerepét megérti a lírai szövegekben, megismeri a kompozíció meghatározó elemeit (pl. tematikus szerkezet, tér- és időszerkezet, logikai szerkezet, beszédhelyzet és változása).
- Konkrét szövegpéldán meg tudja mutatni a mindentudó és a tárgyilagos elbeszélői szerep különbözőségét, továbbá a közvetett és a közvetlen elbeszélésmód eltérését.
- Képes a drámákban, filmekben megjelenő emberi kapcsolatok, cselekedetek, érzelmi viszonyulások, konfliktusok összetettségének értelmezésére és megvitatására.
- Az olvasott, megtárgyalt művek erkölcsi kérdésfeltevéseire véleményében, erkölcsi ítéleteiben, érveiben tud támaszkodni.
- Képes egyszerűbb meghatározást megfogalmazni a következő fogalmakról: novella, rapszódia, lírai én, hexameter, pentameter, disztichon, szinesztézia, szimbólum, tragédia, komédia, dialógus, monológ.
- Képes néhány egyszerűbb meghatározás közül kiválasztani azt, amely a következő fogalmak valamelyikéhez illik: fordulat, retorika, paródia, helyzetkomikum, jellemkomikum.
- Az ismertebb műfajokról tudja az alapvető információkat.

- Képes művek, műrészletek szöveghű felidézésére.
- Képes beszámolót, kiselőadást, prezentációt készíteni és tartani különböző írott és elektronikus forrásokból, kézikönyvekből, atlaszokból/szakmunkákból, a témától függően statisztikai táblázatokból, grafikonokból, diagramokból.
- Tisztában van a média alapvető kifejezőeszközeivel, az írott és az elektronikus sajtó műfajaival.
- Ismeri a média, kitüntetetten az audiovizuális média és az internet társadalmi szerepét, működési módjának legfőbb jellemzőit.
- Kialakul benne a médiatudatosság elemi szintje, az önálló, kritikus attitűd.

9-10. évfolyam

- A tanuló szóbeli és írásbeli kommunikációs helyzetekben alkalmazza a művelt köznyelv (regionális köznyelv), illetve a nyelvváltozatok nyelvhelyességi normáit. Képes a beszédhelyzetnek, témának, célnak, közönségnek megfelelő szóbeli és írásbeli megnyilatkozásra.
- Képes szöveghű, értelmező felolvasásra, olvasható, rendezett írásra.
- Rendszeresen használja a könyvtárat, ide értve a különféle (pl. informatikai technológiákra épülő) információhordozók használatát is. Képes arra, hogy önállóan eligazodjon az információk világában; értelmesen tudj élni az önképzés lehetőségeivel. Értő módon használja a tömegkommunikációs, illetve az audiovizuális, digitális szövegeket.
- Bizonyítja különféle szövegek megértését a szöveg felépítésére, grammatikai jellemzőire, témahálózatra, tagolására irányuló elemzéssel.
- Össze tudja foglalni a szöveg tartalmát, tud önállóan jegyzetet és vázlatot készíteni.
- Képes az olvasott szöveg tartalmával kapcsolatos véleményét szóban és írásban megfogalmazni, indokolni.
- Képes szövegek kapcsolatának és különbségének felismerésére és értelmezésére, e képesség alkalmazására elemző szóbeli és írásbeli műfajokban.
- Fel tudja ismerni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített értékeket, erkölcsi kérdéseket, motivációkat, magatartásformákat.
- Ismeri a hivatalos írásművek jellemzőit, képes önálló szövegalkotásra ezek gyakori műfajaiban.
- Képes definíció, magyarázat, prezentáció, egyszerűbb értekezés (kisértkezés) készítésére az olvasmányaival, a felvetett és tárgyalt problémákkal összefüggésben, maga is meg tud fogalmazni kérdéseket, problémákat. Alkalmazza az idézés szabályait és etikai normáit.
- Ismeri a magyar nyelv rendszerét, képes a grammatikai, szövegtani, jelentéstani, helyesírási jelenségek önálló fölismerésére, a tanultak tudatos alkalmazására.
- Tudja alkalmazni irodalmi alkotások műfaji természetének megfelelő szöveg feldolgozási eljárásokat, megközelítési módokat.
- Képes órai eszmecserében, vitában, érvelésben az irodalmi művekben megjelenő álláspontok azonosítására, követésére, megvitatására, összehasonlítására, eltérő vélemények megértésére, saját véleménye újrafogalmazására.
- Képes tudásanyagának megfogalmazására, előadására a magyar és a világirodalom kiemelkedő alkotóiról, az olvasott, feldolgozott művekről.
- Be tudja mutatni a tanult stíluskorszakok, irányzatok sajátosságait.

- Képes a feldolgozott epikai, lírai és drámai művek főbb jellemzőinek bemutatására, a művek jelentésének, erkölcsi tartalmának tárgyszerű, lényegre törő ismertetésére, értelmezésére.
- Képes memoriterek szöveghű tolmácsolására a szövegfonetikai eszközök helyes alkalmazásával, tudatos szövegmondással

Továbbhaladás feltételei : 9. évfolyam

Magyar nyelv: a kommunikáció, a kommunikációs tényezők fogalma, felismerése, a kommunikációs célok és funkciók, a nem nyelvi jelek felismerése, tudatos alkalmazása a kommunikációs folyamatban. A tömegkommunikáció fogalma, a tájékoztató és véleményközlő műfajok ismerete, írása. A nyelvi szintek ismerete, a nyelvi tudatosságra törekvés, a hangtani ismeretek, a hangtörvények ismerete, alkalmazása a helyesírásban. A szótó és a toldalékok szerepe, típusa, kapcsolódási szabályaik. A szavak szófaji rendszerbe sorolása, szófajuk felismerésének, mondatbeli szerepüknek megfelelő alkalmazásuk. A szintagma fogalma, típusai, mondatbeli szerepe. A mondat fogalma, szerkesztettsége, a mondatfajták típusai, a mondatrészek ismerete, mondatbeli szerepük. Az egyszerű és az összetett mondatok elemzése, ágrajz készítése. Önálló szövegfeldolgozás. A jegyzetelési és vázlatírási technikák ismerete, alkalmazása. Különböző magánjellegű és hivatalos szövegek szerkezetének, jellemzőinek ismerete, alkotásának képessége. Szövegtömörítés, szövegbővítés. Az anyaggyűjtés módjai; a gyűjtött anyag alkotó és etikus felhasználása, pontos forrásjelölés. Az esszé típusai, jellemzői, kidolgozásának folyamata. A helyesírás alapelveinek ismerete, gyakorlati alkalmazása. A szöveg központosításának szabályai, alkalmazása. A helyesírási szótárak szerkezetének ismerete, alkalmazása szövegalkotáskor.

Magyar irodalom: a mítosz, mitológia fogalma; az eposz műfaji jellegzetességei, történettípusok, részletek az Iliászból és az Odüsszeiából; az időmértékes verselés, a hexameter. Példa az antik görög lírából a dal, elégia, epigramma, himnusz műfaji jellemzőire (Szimónidész, Szapphó, Anakreon, Alkaios egy-egy verse alapján). Az antik görög dráma és színház születése, jellemzői; a dráma és a tragédia jellemző jegyei; az attikai tragédia szerkezete; Szophoklész Antigoné c. tragédiájának ismerete. Horatius Thaliarkushoz, Vergilius egyik eklogája, Catullus Gyűlölk és szeretek c. versének ismerete. A Biblia szó jelentése, jelentősége, könyvei, műfajai. Szemelvények az Ószövetségből (Teremtéstörténet, Káin és Ábel, A vízözön, József története, Jónás könyve, egy zsoltár), szemelvények az Újszövetségből (az egyik evangélium, példabeszéd: A tékozló fiú, Pál apostol „szeretethimnusza”, az Apokalipszis egy részlete). A középkori világszemlélet és világnézet, a vallásos és világi irodalom jellegzetes műfajai, képviselői (hymnus, planctus, legenda, példázat, lovagregény, vágásdalok, haláltánc, oktáva, ballada); Részletek Dante Isteni színjátékából, Villon Nagy Testamentumából. A reneszánsz és humanizmus fogalma, kialakulása, értékei, témái, műfajai, műformái; Petrarca Daloskönyvéből egy szonett, Boccaccio Dekameronjából egy novella. A szórványemlék és szövegemlék, kódex fogalma. A Halotti beszéd és az Ómagyar Mária-siralom jelentősége. Janus Pannonius jellemző témái, műfajai; az Egy dunántúli mandulafáról és a Búcsú Váradtól c. verseinek ismerete. Balassi Bálint életművének néhány tematikus és formai jellemzője; az ütemhangsúlyos verselés, Balassi-strófa; az Egy katonaének, egy Júlia-vers, egy Célia-vers és az Adj már csendességet kezdetű művek ismerete. A középkori színpad és színjátszás műfajai; a shakespeare-i színház, a Romeo és Júlia c. tragédia ismerete. A barokk és klasszicizmus kialakulása, jellemző jegyei.

10. évfolyam

Magyar nyelv: a szöveg fogalma, jellemzői; a szövegfonetikai eszközök és az írásjegyek szövegértelmező szerepe. A szöveg szerkezete, a szöveg és a mondat viszonya, szövegegységek. A szövegértelelem összetevői (pragmatikai, jelentéstani és nyelvtani szint). A szövegtípusok jellemzői, műfajok és nyelvhasználati szinterek szerint; a legjellegzetesebb szövegtípusok: a társalgási és az írott monologikus szövegek. Szövegek összefüggése, értelemhálózata, intertextualitás. A szövegértés, szövegfeldolgozás technikája. A stílusárnyalatok, stílusérték, stílusrétegek jellemzői, hatásuk elemzése. A stíluselemek, stíluseszközök szerepének értelmezése művészi és mindennapi szövegekben. A helyzetnek, a kommunikációs célnak megfelelő stíluseszközök tudatos alkalmazása a szövegalkotásban. A szóképek és alakzatok felismerése, hatásuk elemzése a szövegben. A mondatstilisztikai eszközök felismerése. A szavak jelentésének és hangalakjának összefüggései; a jelentés szerepe a nyelvi szerkezetek kialakításában. Denotatív és konnotatív jelentés. A szórend jelentésváltoztató szerepe. Az egynyelvű szótárak használata.

Magyar irodalom a barokk és az antik eposzok különbségeinek felismerése, a barokk embereszmény, körmondat. A klasszicista normatív esztétika sajátosságainak felismerése, a komédia műfaji jellegzetességei; Moliere Tartuffe c. művének ismerete. A felvilágosodás szellemi háttere; a szentimentalizmus, a rokokó stílusjegyei; Voltaire Candide c. regényének ismerete. A kalandregény, robinzonád, fejlődésregény, éregény, levélregény, tézisregény, utópia-ellenutópia, szatíra fogalma. Részletek Rousseau, Goethe, Schiller egy-egy művéből, a kuruc kor irodalmának ismerete egy-egy vers alapján; Mikes Kelemen Törökországi levelek c. művéből részletek. A magyar nyelv ügyének fölkarolása Bessenyei, Kazinczy tevékenysége alapján, a nyelvújítási mozgalom jelentősége. Csokonai és Berzsenyi életművének jellege, az alkotók helye, szerepe az irodalomtörténetben. Csokonai Vitéz Mihály műfaji, formális, stílári sokszínűsége; A Reményhez, A tihanyi Ekhóhoz, Tartózkodó kérelem c. versének elemző értelmezése. Berzsenyi Dániel jellemző műfajai, témái, életérzései A közelítő tél, A magyarokhoz, Levéltörődék barátnémhoz c. verse alapján. A romantika irodalmának jellemzői; új műfajok, formák megjelenése, társadalmi típusok megjelenése a romantikával egyidejű realista szemléletű művekben. Szemelvények az angol, francia, német és az orosz irodalomból (Novalis, E.T.A. Hoffmann, Shelley, Keats, Hugo, Puskin, Balzac vagy Stendhal, Gogol egy-egy művének, részletének ismerete. Műfajkeveredés, groteszk, ironia, történelmi regény, verses regény, regényciklus, analitikus regény fogalma. Katona József Bánk bán c. művének sok szempontú értelmezése. A magyar irodalom sajátosságai a XIX. sz. első felében; reformkor-nemzeti romantika-népiesség fogalma; Kölcsey és Vörösmarty életművének jellege, az alkotó helye, szerepe irodalomtörténetünkben. Kölcsey portréja a Himnusz, a Huszt és még egy verse (Vanitatum vanitas vagy Zrínyi dala) alapján; értekező prózája a Nemzeti hagyományok és a Parainesisből vett szemelvények alapján. Vörösmarty portréja a Szózat, az Előszó, a Gondolatok a könyvtárban vagy a Vén cigány, ill. a Csongor és Tünde c. műve alapján. Az értékszembesítő és időszembesítő verstípus, rapszódia, drámai költemény fogalma. Petőfi életműve, pályaszakaszai, a költő helye, szerepe, a magyar irodalomban, költészetének jellege, népi szemléletmód, romantika és népiesség; témáinak és műfajainak sokszínűsége, változatossága. Műismeret: Az alföld, Nemzeti dal, János vitéz, A puszta, télen, A XIX. század költői, Szeptember végén, Minek nevezzetek? , a Felhők-ciklus két verse, Az apostol. A népiesség, az elbeszélő költemény, versciklus, helyzetdal, tájlíra, látomásköltészet, ars poetica, váteszköltő fogalma. Jókai regényírói művészetének sajátosságai; az író helye, jelentősége a

magyar irodalomban. Az arany ember sok szempontú megközelítése, elemző értelmezése. Vallomásregény, epizód, humor, anekdota fogalma.

11-12. évfolyam

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén

- A tanuló felismeri és értő módon használja a tömegkommunikációs, illetve az audiovizuális, informatikai alapú szövegeket. Az értő, kritikus befogadáson kívül önálló szövegalkotás néhány publicisztikai, audiovizuális és informatikai háttérű műfajban, a képi elemek, lehetőségek és a szöveg összekapcsolásában rejlő közlési lehetőségek kihasználásával.
- Követelmény a szövegelemzési, szövegértelmezési jártasság a tanult leíró nyelvtani, szövegtani, jelentéstani, pragmatikai ismeretek alkalmazásával és az elemzés kiterjesztése a szépirodalmi szövegek mellett a szakmai-tudományos, publicisztikai, közéleti (audiovizuális, informatikai alapú) szövegek feldolgozására, értelmezésére is.
- A tanuló rendszeresen használja a könyvtárat, a különféle (pl. informatikai technológiákra épülő) információhordozók használata, annak a képességnek elsajátítása, hogy kellő problémaérzékenységgel, kreativitással és önállósággal igazodjanak el az információk világában; értelmesen és értékteremtően tudjanak élni az önképzés lehetőségeivel.
- Bizonyítja különféle szövegek megértését, a szöveg felépítésére, grammatikai jellemzőire, témahálózatra, tagolására irányuló elemzéssel.
- Képes olvasható, rendezett írásra.
- Szóbeli és írásbeli kommunikációs helyzetekben megválasztja a megfelelő hangnemet, nyelvváltozatot, stílusréteget.
- Alkalmazza a művelt köznyelv (regionális köznyelv), illetve a nyelvváltozatok nyelvhelyességi normáit, képes felismerni és értelmezni az attól eltérő nyelvváltozatokat.
- A hivatalos írásművek műfajaiban képes önálló szövegalkotásra (pl. önéletrajz, motivációs levél).
- Alkalmazza az idézés szabályait és etikai normáit.
- Bizonyítja a magyar nyelv rendszerének és történetének ismeretét, a grammatikai, szövegtani, jelentéstani, stilisztikai-retorikai, helyesírási jelenségek önálló fölismerését, a tanultak tudatos alkalmazását.
- Átfogó ismerettel bír a nyelv és társadalom viszonyáról, illetve a nyelvi állandóság és változás folyamatáról. Anyanyelvi műveltségének fontos összetevője a tájékozottság a magyar nyelv eredetéről, rokonságáról, történetének főbb korszakairól; a magyar nyelv és a magyar művelődés kapcsolatának tudatosítása.
- Képes memoriterek szöveghű tolmácsolására, tudatos, kifejező szövegmondással.
- Képes szövegek kapcsolatainak és különbségeinek felismerésére, értelmezésére (pl. tematikus, motivikus kapcsolatok, utalások, nem irodalmi és irodalmi szövegek, tények és vélemények összevetése), e képességek alkalmazására elemző szóbeli és írásbeli műfajokban.
- Tudja alkalmazni a művek műfaji természetének, poétikai jellemzőinek megfelelő szöveg feldolgozási eljárásokat, megközelítési módokat.
- Fel tudja ismerni a szépirodalmi és nem szépirodalmi szövegekben megjelenített értékeket, erkölcsi kérdéseket, álláspontokat, motivációkat, magatartásformákat, képes ezek értelmezésére, önálló értékelésére.
- Képes erkölcsi kérdések, döntési helyzetek megnevezésére, példával történő bemutatására.
- Részt tud venni elemző beszélgetésekben, ennek tartalmához hozzájárul saját véleményével.
- Képes a felismert jelenségek értelmezésére, következtetések megfogalmazására.

- Tájékozott az évfolyamon olvasott, feldolgozott lírai alkotások különböző műfajaiban, poétikai megoldásaiban, kompozíciós eljárásaiban.
- Képes definíció, magyarázat, értekezés (kisértékezés) készítésére az olvasmányával, a felvetett és tárgyalt problémákkal összefüggésben, maga is meg tud fogalmazni kérdéseket, problémákat.
- Képes az irodalmi művekben megjelenő álláspontok azonosítására, követésére, megvitatására, összehasonlítására, eltérő vélemények megértésére, újrafogalmazására.
- Képes tudásanyagának többféle szempontot követő megfogalmazására írásban a magyar és a világirodalom kiemelkedő alkotóiról.
- Meggyőzően be tudja mutatni a tanult irodalomtörténeti korszakok és stílusirányzatok sajátosságait.
- Képes a feldolgozott epikai, lírai és drámai művek jelentésének, erkölcsi tartalmának tárgyszerű ismertetésére.
- Be tud mutatni műveket, alkotókat a 20. század magyar és világirodalmából, továbbá a kortárs irodalomból.
- Írásban és szóban egyaránt bizonyítani tudja alkotói pályaképek ismeretét, az alkotói pálya jelentős tényeinek, a művek tematikai, formabeli változatosságának bemutatásával.
- Felismeri különböző alkotók hatását az irodalmi hagyományban, ezzel összefüggésben képes művek közötti kapcsolatok, témák, főismerése és értékelése, az evokáció, az intertextualitás példáinak bemutatására.
- Képes különböző korokban keletkezett alkotások tematikai, poétikai szempontú értelmezésére, összevetésére.

Matematika

5. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös része, két véges halmaz egyesítése, ezek felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel.
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.

- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák rajzolása. A körző, vonalzó célszerű használata.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap kerületének és területének kiszámítása.
- A téglatest felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
- Néhány szám számtani közepének kiszámítása.

Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

6. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazba rendezés adott tulajdonság alapján, részhalmaz felírása, felismerése.
- Két véges halmaz közös részének, két véges halmaz uniójának felírása, ábrázolása.
- Néhány elem kiválasztása adott szempont szerint.
- Néhány elem sorba rendezése különféle módszerekkel.
- Állítások igazságának eldöntésére, igaz és hamis állítások megfogalmazása.
- Összehasonlításhoz szükséges kifejezések helyes használata.
- Néhány elem összes sorrendjének felsorolása.

Számtan, algebra

- Racionális számok írása, olvasása, összehasonlítása, ábrázolása számegyenesen.
- Ellentett, abszolút érték, reciprok felírása.
- Mérés, mértékegységek használata, átváltás egyszerű esetekben.
- A mindennapi életben felmerülő egyszerű arányossági feladatok megoldása következtetéssel, az egyenes arányosság értéke, használata.
- Két-három műveletet tartalmazó műveletsor eredményének kiszámítása, a műveleti sorrendre vonatkozó szabályok ismerete, alkalmazása. Zárójelek alkalmazása.
- Szöveges feladatok megoldása következtetéssel, (szimbólumok segítségével összefüggések felírása a szöveges feladatok adatai között).
- Becslés, ellenőrzés segítségével a kapott eredmények helyességének megítélése.
- A százalék fogalmának ismerete, a százaléktérték kiszámítása.
- Számok osztóinak, többszöröseinek felírása. Közös osztók, közös többszörösök kiválasztása. Oszthatósági szabályok (2, 3, 5, 9, 10, 100) ismerete, alkalmazása.
- A hosszúság, terület, térfogat, űrtartalom, idő, tömeg szabványmértékegységeinek ismerete. Mértékegységek egyszerűbb átváltásai gyakorlati feladatokban. Algebrai kifejezések gyakorlati használata a terület, kerület, felszín és térfogat számítása során.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenletek, egyenlőtlenségek megoldása szabadon választott módszerrel.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Tájékozódás a koordinátarendszerben: pont ábrázolása, adott pont koordinátáinak a leolvasása.
- Egyszerűbb grafikonok, elemzése.
- Egyszerű sorozatok folytatása adott szabály szerint, szabályok felismerése, megfogalmazása néhány tagjával elkezdett sorozat esetén.

Geometria

- Tételek, félegyenes, szakasz, szögtartomány, sík, fogalmának ismerete.
- A geometriai ismeretek segítségével a feltételeknek megfelelő ábrák pontos szerkesztése. A körző, vonalzó célszerű használata.
- Alapszerkesztések: pont és egyenes távolsága, két párhuzamos egyenes távolsága, szakaszfelező merőleges, szögfelező, szögmásolás, merőleges és párhuzamos egyenesek.
- Alakzatok tengelyese tükröképének szerkesztése, tengelyes szimmetria felismerése.
- A tanult síkbeli és térbeli alakzatok tulajdonságainak ismerete és alkalmazása feladatok megoldásában.
- Téglalap és a deltoid kerületének és területének kiszámítása.
- A téglalap felszínének és térfogatának kiszámítása.
- A tanult testek térfogatának ismeretében mindennapjainkban található testek térfogatának, űrmértékének meghatározása.

Valószínűség, statisztika

- Egyszerű diagramok készítése, értelmezése, táblázatok olvasása.
  - Néhány szám számtani közepének kiszámítása.
- Valószínűségi játékok, kísérletek során adatok tervszerű gyűjtése, rendezése, ábrázolása.

7. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.
- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számtan, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése, helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényező felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetesen négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükrökép szerkesztése.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör kerületének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.
  - Konkrét feladatok kapcsán a tanuló képes esélylatolgatásra, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
  - Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Osztályozó vizsga témakörei

1. Gondolkodási módszerek, halmazok

A halmazelmélet alapfogalmai. Halmazok, részhalmazok. Halmazműveletek.

2. Matematikai logika

A logika elemei. Az „és”, „vagy”, „ha”, „akkor”, „nem”, „van olyan”, „minden” „legalább”, „legfeljebb” kifejezések használata. Egyszerű állítások igazolása, cáfolata.

3. Kombinatorika, gráfok

Egyszerű kombinatorikai feladatok különböző megoldási módszerei. Sorba rendezés.

4. Számelmélet I.

Számhalmazok. Műveletek racionális számkörben.

5. Számelmélet II.

Számolás maradékokkal, oszthatósági szabályok.

6. Számelmélet III.

Számelmélet alaptétele, prímszámok, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös.

7. Számelmélet IV.

Arány, arányosság. Egyenes és fordított arányosság. Százalékszámítás.

8. Algebra

Algebrai kifejezések. Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. Szöveges feladatok.

9. Függvények

Hozzárendelés, függvény. Lineáris függvény. Grafikonok olvasása, értelmezése. Egyszerű sorozatok vizsgálata.

10. Geometria I.

Háromszögek. Négyszögek. Kerület és terület.

11. Geometria II.

Szabályos sokszögek. A kör. Kerület és terület.

12. Geometria III.

Geometriai transzformáció, tengelyes tükrözés, középpontos tükrözés, eltolás. Egybevágóság.

13. Geometria IV.

Testek. Három- és négyszög alapú egyenes hasábok. Henger.

14. Statisztika

Adatok gyűjtése, rendszerezése, grafikonok készítése. Adathalmazok elemzése és értelmezése.

15. Valószínűség

Valószínűségi kísérletek. Valószínűség becslése. Gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség.

8. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

– Elemek halmazba rendezése több szempont alapján.

- Egyszerű állítások igaz vagy hamis voltának eldöntése, állítások tagadása.
- Állítások, feltételezések, választások világos, érthető közlésének képessége, szövegek értelmezése egyszerűbb esetekben.
- Kombinatorikai feladatok megoldása az összes eset szisztematikus összeszámlálásával.
- Fagráfok használata feladatmegoldások során.

Számтан, algebra

- Biztos számolási ismeretek a racionális számkörben. A műveleti sorrendre, zárójelezésre vonatkozó szabályok ismerete, helyes alkalmazása. Az eredmény becslése, ellenőrzése., helyes és értelmes kerekítése.
- Mérés, mértékegység használata, átváltás. Egyenes arányosság, fordított arányosság.
- A százalékszámítás alapfogalmainak ismerete, a tanult összefüggések alkalmazása feladatmegoldás során.
- A legnagyobb közös osztó kiválasztása az összes osztóból, a legkisebb pozitív közös többszörös kiválasztása a többszörösök közül.
- Prímszám, összetett szám. Prímtényezős felbontás.
- Egyszerű algebrai egész kifejezések helyettesítési értéke. Összevonás. Többtagú kifejezés szorzása egytagúval.
- Négyzetre emelés, négyzetgyökvonás, hatványozás pozitív egész kitevők esetén.
- Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. A matematikából és a mindennapi életből vett egyszerű szöveges feladatok megoldása következtetéssel, egyenlettel. Ellenőrzés. A megoldás ábrázolása számegyenesen.
- A betűkifejezések és az azokkal végzett műveletek alkalmazása matematikai, természettudományos és hétköznapi feladatok megoldásában.
- Számológép ésszerű használata a számolás megkönnyítésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Megadott sorozatok folytatása adott szabály szerint.
- Az egyenes arányosság grafikonjának felismerése, a lineáris kapcsolatokról tanultak alkalmazása természettudományos feladatokban is.
- Grafikonok elemzése a tanult szempontok szerint, grafikonok készítése, grafikonokról adatokat leolvasása. Táblázatok adatainak kiolvasása, értelmezése, ábrázolása különböző típusú grafikonon.

Geometria

- A tanuló a geometriai ismeretek segítségével képes jó ábrákat készíteni, pontos szerkesztéseket végezni.
- Ismeri a tanult geometriai alakzatok tulajdonságait (háromszögek, négyszögek belső és külső szögeinek összege, nevezetes négyszögek szimmetriatulajdonságai), tudását alkalmazza a feladatok megoldásában.
- Tengelyes és középpontos tükrökép, eltolt alakzat képének szerkesztése. Kicsinyítés és nagyítás felismerése hétköznapi helyzetekben (szerkesztés nélkül).
- A Pitagorasz-tételt kimondása és alkalmazása számítási feladatokban.
- Háromszögek, speciális négyszögek és a kör területének, területének számítása feladatokban.
- A tanult testek (háromszög és négyszög alapú egyenes hasáb, forgáshenger) térfogatképleteinek ismeretében ki tudja számolni a mindennapjainkban előforduló testek térfogatát, űrmértékét.

Valószínűség, statisztika

- Valószínűségi kísérletek eredményeinek értelmes lejegyzése, relatív gyakoriságok kiszámítása.

- Konkrét feladatok kapcsán a tanuló érti az esély, a valószínűség fogalmát, felismeri a biztos és a lehetetlen eseményt.
- Zsebszámológép célszerű használata statisztikai számításokban.
- Néhány kiemelkedő magyar matematikus nevének ismerete, esetenként kutatási területének, eredményének megnevezése.

Osztályozó vizsga témakörei

Gondolkodási módszerek, halmazok

A halmazelmélet alapfogalmai. Halmazok, részhalmazok. Halmazműveletek.

Matematikai logika

A logika elemei. Az „és”, „vagy”, „ha”, „akkor”, „nem”, „van olyan”, „minden” „legalább”, „legfeljebb” kifejezések használata. Egyszerű állítások igazolása, cáfolata.

Kombinatorika, gráfok

Egyszerű kombinatorikai feladatok különböző megoldási módszerei. Sorba rendezés. Kiválasztás.

Számelmélet I.

Műveletek racionális számkörben. A hatványozás fogalma pozitív egész kitevőre, egész számok körében. Műveletek hatványokkal. A négyzetgyök fogalma, számok négyzete, négyzetgyöke.

Számelmélet II.

Arány, arányosság. Egyenes és fordított arányosság. Százalékszámítás.

Algebra I.

Algebrai kifejezések. Egyszerű átalakítások: zárójel felbontása, összevonás. Egytagú és többtagú algebrai egész kifejezésekkel végzett műveletek.

Algebra II.

Elsőfokú egyenletek és egyenlőtlenségek. Szöveges feladatok.

Függvények

Hozzárendelés, függvény. Lineáris függvény. Függvények jellemzése. Grafikonok olvasása, értelmezése. Számtani sorozat, számtani közép.

Geometria I.

Geometriai transzformáció. Tengelyes tükrözés. Középpontos tükrözés. Eltolás, vektor. Kicsinyítés és nagyítás.

Geometria II.

Pitagorasz-tétel és alkalmazása.

Geometria III.

Testek. Három- és négyszög alapú egyenes hasábok, forgáshenger felszíne és térfogata.

1. Geometria IV.

Testek. Forgáskúp, gúla, gömb felszíne és térfogata.

2. Statisztika

Adatok gyűjtése, rendszerezése, grafikonok készítése. Adathalmazok elemzése és értelmezése.

3. Valószínűség

Valószínűségi kísérletek. Valószínűség becslése. Gyakoriság, relatív gyakoriság, valószínűség.

9. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Halmazokkal kapcsolatos alapfogalmak ismerete, halmazok szemléltetése, halmazműveletek ismerete; számhalmazok ismerete.
- Értsék és jól használják a matematika logikában megtanult szakkifejezéseket a hétköznapi életben.
- Definíció, tétel felismerése, az állítás és a megfordításának felismerése; bizonyítás gondolatmenetének követése.

- Egyszerű leszámplálási feladatok megoldása, a megoldás gondolatmenetének rögzítése szóban, írásban.

Számтан, algebra

- Egyszerű algebrai kifejezések használata, műveletek algebrai kifejezésekkel; a tanultak alkalmazása a matematikai problémák megoldásában (pl. modellalkotás szöveg alapján, egyenletek megoldása, képletek értelmezése); egész kitevőjű hatványok, azonosságok.
- Elsőfokú egyismeretlenes egyenlet megoldása; ilyen egyenletre vezető szöveges és gyakorlati feladatokhoz egyenletek felírása és azok megoldása, a megoldás önálló ellenőrzése.
- Elsőfokú kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása; ilyen egyenletrendszerre vezető szöveges és gyakorlati feladatokhoz az egyenletrendszer megadása, megoldása, a megoldás önálló ellenőrzése.
- A tanulók képesek a matematikai szöveg értő olvasására, tankönyvek, keresőprogramok célirányos használatára, szövegekből a lényeg kiemelésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- A függvény megadása, a szereplő halmazok ismerete (értelmezési tartomány, értékkészlet); valós függvény alaptulajdonságainak ismerete.
- A tanult alapfüggvények ismerete (tulajdonságok, grafikon).
- Egyszerű függvénytranszformációk végrehajtása.
- Valós folyamatok elemzése a folyamathoz tartozó függvény grafikonja alapján.
- Függvénymodell készítése lineáris kapcsolatokhoz; a meredekség.
- A tanulók tudják az elemi függvényeket ábrázolni koordináta- rendszerben, és a legfontosabb függvénytulajdonságokat meghatározni, nemcsak a matematika, hanem a természettudományos tárgyak megértése miatt, és különböző gyakorlati helyzetek leírásának érdekében is.

Geometria

- Tételek ismerete; távolság és szög fogalma, mérése.
- Nevezetes pontthalmazok ismerete, szerkesztésük.
- A tanult egybevágósági transzformációk és ezek tulajdonságainak ismerete.
- Egybevágó alakzatok; két egybevágó alakzat több szempont szerinti összehasonlítása (pl. távolságok, szögek, kerület, terület).
- Szimmetria ismerete, használata.
- Háromszögek tulajdonságainak ismerete (alaptulajdonságok, nevezetes vonalak, pontok, körök).
- Derékszögű háromszögre visszavezethető (gyakorlati) számítások elvégzése Pitagorasz-tétellel.
- Szimmetrikus négyszögek tulajdonságainak ismerete.
- Vektor fogalmának ismerete; három új művelet ismerete: vektorok összeadása, kivonása, vektor szorzása valós számmal.
- Kerület, terület, felszín és térfogat szemléletes fogalmának kialakulása, a jellemzők kiszámítása (képlet alapján); mértékegységek ismerete; valós síkbeli, illetve térbeli probléma geometriai modelljének megalkotása.
- A geometriai ismeretek bővülésével, a megismert geometriai transzformációk rendszerezettebb tárgyalása után fejlődik a tanulók dinamikus geometriai szemlélete, diszkussziós képessége.
- A háromszögekről tanult ismeretek bővülésével a tanulók képesek számítási feladatokat elvégezni, és ezeket gyakorlati problémák megoldásánál alkalmazni.
- A szerkesztési feladatok során törekednek az igényes, pontos munkavégzésre.

Valószínűség, statisztika

- Adathalmaz rendezése megadott szempontok szerint, adat gyakoriságának és relatív gyakoriságának kiszámítása.

- Táblázat olvasása és készítése; diagramok olvasása és készítése.
- Adathalmaz móduszának, mediánjának, átlagának értelmezése, meghatározása.
  - A statisztikai feladatok megoldása során a diákok rendszerező képessége fejlődik. A tanulók képesek adatsokaságot jellemezni, ábráról adatsokaság jellemzőit leolvasni.

10. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- Értsék, és jól használják a matematika logikában megtanult szakkifejezéseket a hétköznapi életben.
- Definíció, tétel felismerése, az állítás és a megfordításának felismerése; bizonyítás gondolatmenetének követése.
- Egyszerű összeszámlálási feladatok megoldása, a megoldás gondolatmenetének rögzítése szóban, írásban.
- Gráffal kapcsolatos alapfogalmak ismerete. Alkalmazzák a gráfokról tanult ismereteiket gondolatmenet szemléltetésére, probléma megoldására.

Számтан, algebra

- Másodfokú egyismeretlenes egyenlet megoldása; ilyen egyenletre vezető szöveges és gyakorlati feladatokhoz egyenletek felírása és azok megoldása, a megoldás önálló ellenőrzése.
- Másodfokú (egyszerű) kétismeretlenes egyenletrendszer megoldása; ilyen egyenletrendszerre vezető szöveges és gyakorlati feladatokhoz az egyenletrendszer megoldása, megoldása, a megoldás önálló ellenőrzése.
- Egyismeretlenes egyszerű másodfokú egyenlőtlenség megoldása.
- Az időszak végére elvárható a valós számkör biztos ismerete, e számkörben megismert műveletek gyakorlati és elvontabb feladatokban való alkalmazása.
- A tanulók képesek a matematikai szöveg értő olvasására, tankönyvek, keresőprogramok célirányos használatára, szövegekből a lényeg kiemelésére.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- A tanult alapfüggvények ismerete (tulajdonságok, grafikon).
- Egyszerű függvénytranszformációk végrehajtása
- Valós folyamatok elemzése a folyamathoz tartozó függvény grafikonja alapján.

Geometria

- A körrel kapcsolatos ismeretek bővülésének hatása elméleti és gyakorlati számításokban.
- A hasonlósági transzformáció és tulajdonságainak ismerete.
- Hasonló alakzatok; két hasonló alakzat több szempont szerinti összehasonlítása (pl. távolságok, szögek, kerület, terület, térfogat).
- Derékszögű háromszögre visszavezethető (gyakorlati) számítások elvégzése Pitagorasz-tétellel és a hegyesszögek szögfüggvényeivel; magasságtétel és befogótétel ismerete.
- Vektor felbontása, vektorkoordináták meghatározása adott bázisrendszerben.
- A geometriai ismeretek bővülésével, a megismert geometriai transzformációk rendszerezettebb tárgyalása után fejlődik a tanulók dinamikus geometriai szemlélete, diszkussziós képessége.
- A háromszögekről tanult ismeretek bővülésével a tanulók képesek számítási feladatokat elvégezni, és ezeket gyakorlati problémák megoldásánál alkalmazni.
- A szerkesztési feladatok során törekednek az igényes, pontos munkavégzésre.

Valószínűség, statisztika

- Adathalmaz rendezése megadott szempontok szerint, adat gyakoriságának és relatív gyakoriságának kiszámítása.

- Táblázat olvasása és készítése; diagramok olvasása és készítése.
- Véletlen esemény, elemi esemény, biztos esemény, lehetetlen esemény, véletlen kísérlet, esély/valószínűség fogalmak ismerete, használata.
- Nagyszámú véletlen kísérlet kiértékelése, az előzetesen „jósolt” esélyek és a relatív gyakoriságok összevetése.
- A valószínűség számítási, statisztikai feladatok megoldása során a diákok rendszerező képessége fejlődik. A tanulók képesek adatsokaságot jellemezni, ábrákról adatsokaság jellemzőit leolvasni. Szisztematikus esetszámlálással meg tudják határozni egy adott esemény bekövetkezésének esélyét a klasszikus modell alapján.

11. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- A kombinatorikai problémához illő módszer önálló megválasztása.
- A gráfok eszközjellegű használata problémamegoldásában.
- Bizonyított és nem bizonyított állítás közötti különbség megértése.
- Feltétel és következmény biztos felismerése a következtetésben.
- A szövegben található információk önálló kiválasztása, értékelése, rendezése problémamegoldás céljából.
- A szöveghez illő matematikai modell elkészítése.
- A tanulók a rendszerezett összeszámlálás, a tanult ismeretek segítségével tudjanak kombinatorikai problémákat jól megoldani,.
- A gráfok ne csak matematikai fogalomként szerepeljenek tudásukban, alkalmazzák ismereteiket a feladatmegoldásban is.

Számтан, algebra

- A kiterjesztett gyök- és hatványfogalom ismerete.
- A logaritmus fogalmának ismerete.
- A gyök, a hatvány és a logaritmus azonosságainak alkalmazása konkrét esetekben probléma megoldása céljából.
- Egyszerű exponenciális és logaritmusos egyenletek felírása szöveg alapján, az egyenletek megoldása, önálló ellenőrzése.
- A mindennapok gyakorlatában szereplő feladatok megoldása a valós számkörben tanult új műveletek felhasználásával.
- Számológép értelmes használata a feladatmegoldásokban.

Összefüggések, függvények, sorozatok

- Trigonometrikus függvények értelmezése, alkalmazása.
- Függvénytranszformációk végrehajtása.
- Exponenciális függvény és logaritmusfüggvény ismerete.
- Exponenciális folyamatok matematikai modelljének megértése.
- Az új függvények ismerete és jellemzése kapcsán a tanulóknak legyen átfogó képük a függvénytulajdonságokról, azok felhasználhatóságáról.

Geometria

- Jártasság a háromszögek segítségével megoldható problémák önálló kezelésében.
- A tanult tételek pontos ismerete, alkalmazásuk feladatmegoldásokban.
- A valós problémákhoz geometriai modell alkotása.
- Hosszúság és szög kiszámítása.

- Két vektor skaláris szorzatának ismerete, alkalmazása.
- Vektorok a koordináta-rendszerben, helyvektor, vektorkoordináták ismerete, alkalmazása.
- A geometriai és algebrai ismeretek közötti összekapcsolódás elemeinek ismerete: távolság, szög számítása a koordináta-rendszerben, kör és egyenes egyenlete, geometriai feladatok algebrai megoldása.

Valószínűség, statisztika

- A valószínűség matematikai fogalma.
- A valószínűség klasszikus kiszámítási módja.
- Mintavétel és valószínűség.
- A mindennapok gyakorlatában előforduló valószínűségi problémákat tudják értelmezni, kezelni.
- Képes egyszerű kombinatorikai feladatok megoldására.
- Ismeri a gráf szemléletes fogalmát, képes egyszerű alkalmazásokra.
- Biztonsággal alkalmazza a hatványozás azonosságait egész kitevő esetén.
- Ismeri a logaritmus fogalmát, jól alkalmazza az azonosságokat egyszerűbb esetekben.
- Képes megoldani egyszerű exponenciális, logaritmusos és trigonometrikus egyenleteket.
- Tájékozott az alapfüggvények grafikonjait és legfontosabb tulajdonságait (értelmezési-tartomány, értékkészlet, zérushely, szélsőérték) illetően.
- Ismeri és alkalmazza a vektorműveleteket (összeadás, kivonás, skalárral való szorzás).
- Alkalmazza a szinusztételt és a koszinusztételt a háromszög hiányzó adatainak meghatározására.
- Képes vektorok koordinátaival számolni.
- Ki tudja számolni szakasz felezőpontjának koordinátáit.
- Fel tudja írni a kör középponti egyenletét.
- Ismeri és alkalmazza az egyenes (egy szabadon választott) egyenletét.
- Meg tudja határozni két egyenes metszéspontjának koordinátáit.
- Tudja vizsgálni kör és egyenes kölcsönös helyzetét.
- Képes valószínűségi feladatok megoldására.
- Ismeri és megfelelően alkalmazza a binomiális elosztást.
- Ismeri a mértani és számtani sorozat tulajdonságait.
-

12. évfolyam

Gondolkodási és megismerési módszerek

- A logikai műveletek megfelelő alkalmazása a matematikában és a hétköznapi életben.
- Bizonyított és nem bizonyított állítás közötti különbség megértése.
- Feltétel és következmény biztos felismerése a következtetésben.
- A szövegben található információk önálló kiválasztása, értékelése, rendezése problémamegoldás céljából.
- A szöveghez illő matematikai modell elkészítése.

Számtan, algebra

Összefüggések, függvények, sorozatok

- A számtani és a mértani sorozat összefüggéseinek ismerete, gyakorlati alkalmazások.

Geometria

- A tanult tételek pontos ismerete, alkalmazásuk feladatmegoldásokban.
- A valós problémákhoz geometriai modell alkotása.
- Kerület, terület, felszín és térfogat kiszámítása speciális síkidomok és testek esetében.

Valószínűség, statisztika

- Statisztikai mutatók használata adathalmaz elemzésében.
- A mindennapok gyakorlatában előforduló valószínűségi problémákat tudják értelmezni, kezelni.
- Megfelelő kritikával fogadják a statisztikai vizsgálatok eredményeit, lássák a vizsgálatok korlátait, érvényességi körét.

Összességében

- A matematikai tanulmányok végére a matematikai tudás segítségével önállóan tudjanak megoldani matematikai problémákat.
- Kombinatív gondolkodásuk fejlődésének eredményeként legyenek képesek többféle módon megoldani matematikai feladatokat.
- Fejlődjön a bizonyítási, diszkussziós igényük olyan szintre, hogy az érettségi után a döntési helyzetekben tudjanak reálisan dönteni.
- Feladatmegoldásokban rendszeresen használják a számológépet, elektronikus eszközöket.
- Tudjanak a síkban, térben tájékozódni, az ilyen témájú feladatok megoldásához célszerű ábrákat készíteni.
- A feladatmegoldások során helyesen használják a tanult matematikai szakkifejezéseket, jelöléseket.
- A tanulók váljanak képessé a pontos, kitartó, fegyelmezett munkára, törekedjenek az önellenzésre, legyenek képesek várható eredmények becslésére.
- A helyes érvelésre szoktatással fejlődjön a tanulók kommunikációs készsége.
- A középfokú matematikatanulás lezárásakor rendelkezzenek a matematika alapvető kultúrtörténeti ismereteivel, ismerjék a legnagyobb matematikusok felfedezéseit, legyen rálátásuk a magyar matematikusok eredményeire.
- Ismeri és alkalmazza a tanult halmazműveleteket.
- Képes adott véges halmazok esetén kiszámítani a számosságokat.
- Tud egyszerű (matematikai) szövegeket értelmezni.
- Megfelelően alkalmazza az ítélet fogalmát.
- Egyszerű feladatokban alkalmazza a negáció, konjunkció, diszjunkció műveletét, és ezt össze tudja kapcsolni a halmazműveletekkel.
- Különbséget tud tenni definíció és tétel között.
- Használja és alkalmazza feladatokban a szükséges, az elégséges és a szükséges és elégséges feltételt.
- Tud kombinatorikai feladatokat megoldani.
- Tud konkrét szituációkat szemléltetni gráfok segítségével.
- Tud prímtenyezős felbontás és a tanult oszthatósági szabályok alkalmazásával egyszerű feladatokat megoldani.
- Ismeri a való számkör felépítését.
- Ismeri és használja a hatványozás azonosságait.
- Ismeri és használja feladatok megoldásában a logaritmus fogalmát és azonosságait.
- Tud algebrai kifejezésekkel műveleteket végezni.
- Felismeri az egyenes és fordított arányosságot, jól alkalmazza a százalékszámítást.
- Algebrai és grafikus módon is tud első- és másodfokú egyenleteket, egyenlőtlenségeket, valamint elsőfokú egyenletrendszereket megoldani.
- Képes nagyon egyszerű abszolút értékes, exponenciális, logaritmikus és trigonometrikus egyenleteket megoldani.
- Tud értéktáblázat és képlet alapján függvényt ábrázolni és adatokat leolvasni a grafikonról.
- Képes jellemezni grafikonnal megadott függvényeket.
- Ki tudja számítani számtani, illetve mértani sorozat tagjait és részletösszegeit.
- Ismeri a sorozatok alapvető jellemzőit, képes konvergens sorozatok határértékét meghatározni.
- Helyesen alkalmazza feladatokban a térelemek távolságára és szögére vonatkozó definíciókat.
- Felismeri és használja feladatokban a különböző alakzatok szimmetriáit.

- Ismeri a háromszög oldalai és szögei közötti összefüggéseit, a háromszög nevezetes vonalait és pontjait.
- Képes alkalmazni a Thalész- és a Pitagorasz-tételt.
- Ismeri a négyszögek fajtáit és tulajdonságait.
- Helyesen alkalmazza a tanult kerület-, terület-, felszín- és térfogat-számítási képleteket, módszereket feladatokban.
- Képes háromszögek hiányzó adatainak kiszámítására szögfüggvények, illetve szinusz- és koszinusztétel segítségével.
- Érti a vektor koordinátáinak fogalmát.
- Jól tudja különböző adatokból az egyenes és a kör egyenletét felírni.
- Képes egyenesek metszéspontját kiszámolni.
- Képes statisztikai adatokat rendezni, grafikonon ábrázolni, adott diagramról információt kiolvasni.
- Meg tudja határozni konkrét adatsokaság móduszát, mediánját, aritmetikai átlagát.
- Képes adathalmazokat összehasonlítani statisztikai mutatók segítségével.
- Feladatokban jól alkalmazza a klasszikus és a geometriai valószínűség-számítási modellt.

Természetismeret

5. évfolyam

- Ismerje legjellemzőbb termesztett növényeinket, a házi és ház körül élő állatokat, tudja az ember életében betöltött szerepüket.
- Ismerje a növények állatok testének fő részeit, azok szerepét az élőlények életében.
- Ismerje a legjellemzőbb termesztett gyümölcsöket, zöldségeket, házi és hobbiállatokat.
- Lássa az ember természetformáló tevékenységét a kultúrnövények kialakulásában, és az állatok házasításában.
- Ismerje e természet ciklikusságát, tudjon párhuzamot teremteni az évszakok és a növények, állatok életciklusai között.
- Rendelkezzen a kulturált és emberséges állattartás ismereteivel, valamint az állatvédelmi szabályok betartásának fontosságával.
- Tudja jellemezni a legjelentősebb növény- és állatcsoportokat, alkalmazza a hierarchikus rendszerezés elvét csoportosításuknál.
- Az élőlények bemutatása során alkalmazza a megismerési algoritmusokat.
- Ismerje fel és tudja bizonyítani az élőlények vizsgálata során a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- a különböző anyagok, testek, folyamatok tulajdonságainak felismerése, mennyiségekkel való jellemzése
- jártasság szerzése a mérések elvégzésében
- a tömeg és a sűrűség fogalmának ismerete a közöttük levő különbségek felismerése
- a kölcsönhatás lényegének megértése, a környezetükben a kölcsönhatások különböző típusainak felismerése (termikus, mágneses, elektromos, gravitációs, kémiai és a fény), példákkal való alátámasztása
- az energia mennyiségi voltának, változásainak, következményeinek felismerése
- a Föld helye a Világegyetemben
- Magyarország helye Európában
- a bolygó, a csillag és hold hasonlóságainak és különbségeinek ismerete
- tájékozódás a térképeken

- a különböző tartalmú térképek jelrendszerének helyes értelmezése, felhasználása az információszerzés folyamatában
- a szemléleti térképolvasás kialakulása, az okfejtő térképolvasás képességének formálódása
- a földrajzi helymeghatározás különböző módszereinek ismerete, használata
- egyszerű kísérletek, megfigyelések, mérések biztonságos elvégzése, a tapasztalatok rögzítése, következtetéseket levonása
- a tantárgyi szaknyelv megfelelő alkalmazása a folyamatok, jelenségek értelmezésekor

6. évfolyam

- Ismerje az emberi testfelépítését, működését, főbb életszakaszait, a serdülőkor változásait, annak okait.
- Értse a mozgás, az egészséges táplálkozás jelentőségét a testi, lelki egészség megőrzésében.
- Ismerje és hasznosítsa mindennapi életében a zöldség- és gyümölcsfélék táplálkozásban betöltött szerepét. Rendelkezzen a növényi és állati eredetű termékek fogyasztásának elemi szintű ismereteivel. Sajátítsa el a helyes fogyasztói magatartás alapelveit.
- Tudatosuljanak az egészséget veszélyeztető hatások, törekedjen ezek elkerülésére, utasítsa el függőséghez vezető szerek használatát.
- Értse a betegségek megelőzésének fontosságát, tudja az időbeni orvoshoz fordulás szerepét a gyógyulásban.
- Ismerje a környezet és egészség kapcsolatát alapozódjon meg a higiénés kultúrája.
- Alapozódjon meg az egészséges életvitel szokásrendszere.
- Rendelkezzen az elsősegélynyújtás elemi ismereteivel, legyen empátikus és segítőkész embertársaival.
- Formálódjon reális énképe, fejlődjön akaratereje, az, élete irányításában döntő szerepet kapjon az erkölcsi értékrendnek való megfelelés.
- Tudja a családi és társas kapcsolatok jelentőségét, sajátítsa el a konfliktus kezelésének technikáit.
- Vegyen részt egészségvédő programokban.
- Ismerje legjellemzőbb termesztett növényeinket, a házi és ház körül élő állatokat, tudja az ember életében betöltött szerepüket. Lássa az ember természetformáló tevékenységét a kultúrnövények kialakulásában, és az állatok házasításában.
- Rendelkezzen a kulturált és emberséges állattartás, valamint az állatvédelmi szabályok betartására.
- Ismerje hazánk legjellemzőbb életközösségeit, az élő és élettelen környezeti tényezők egymásrautaltságát az életközösség felépítésében, működésében. Lássa az életközösségeket
- Tudja, hogy milyen életterek vannak, ismerje legfontosabb tulajdonságaikat, lássák az élővilág életében betöltött szerepüket, jelentőségüket
- veszélyeztető tényezőket. Ismerje a nemzeti parkok értékmegőrző szerepét, legjellemzőbb természeti kincseit
- Tudjon egyszerű táplálkozási láncokat összeállítani, táplálkozási hálózatokat elemezni
- Magyarország természeti szépségeinek, társadalmi eredményeinek megismerése erősítse a tanuló kötődését a természethez és hazájához. Ismerje fel személyes felelősségét az értékek létrehozásában és védelmében.
- Tudja jellemezni a legjelentősebb növény- és állatcsoportokat, alkalmazza a hierarchikus rendszerezés elvét csoportosításuknál.
- Hazai tájak és az élőlények bemutatása során alkalmazza a megismerési algoritmusokat.

- Ismerje fel és tudja bizonyítani az élőlények vizsgálata során a környezet-szervezet-életmód, valamint a szervek felépítése és működése közötti összefüggéseket.
- Értse az élő és élettelen természet elválaszthatatlanságát. A hétköznapiakban tapasztalható jelenségek, folyamatok értelmezéséhez mozgósítsa természettudományos ismereteit és képességeit.
- Ismerje fel szűkebb és tágabb környezetében az emberi tevékenység környezeti hatásait. Anyag- és energiatakarékos életvitelével, tudatos vásárlási szokásaival önmaga is járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez.
- Képes legyen egyszerű kísérleteket, megfigyeléseket, méréseket önállóan, ill. csoportban biztonságosan elvégezni, a tapasztalatokat rögzíteni, következtetéseket levonni
- Vegyen részt olyan iskolai programokban, melyek a közvetlen környezet természeti értékeinek védelmét, gyarapítását szolgálják.
- Legyen nyitott, érdeklődő a világ megismerés iránt. Az internet és a könyvtár segítségével bővítse tudását. Fejlődjön ismeretszerzési, ismeretfeldolgozási képessége, feladatmegértő- és megoldó gondolkodásuk.
- Életkorának megfelelően biztonsággal használja a szaktudomány nyelvezetét a folyamatok, jelenségek értelmezésekor és az élőlények bemutatásakor
- a legjellemzőbb természet növényeink, a házi és ház körül élő állatok felismerése, az ember életében betöltött szerepük ismerete
- az ember természetformáló tevékenysége a kultúrnövények kialakulásában és az állatok házasításában.
- hazai nagytájaink természetföldrajzi jellemzőinek, természeti-társadalmi erőforrásainak, gazdasági folyamatainak, környezeti állapotának ismerete (Alföld, Kisalföld, Északi-középhegység, Dunántúli-középhegység, Alpokalja, Dunántúli-dombság)
- a nemzeti parkok értékmegőrző szerepe, legjellemzőbb természeti kincsei
- Magyarország természeti szépségeinek, társadalmi eredményeinek megismerése
- a külső és belső erők felszínformáló szerepének megértése
- a természeti és társadalmi folyamatok időléptéke közötti különbségek érzékelése
- felszíni és felszín alatti vizek típusainak, hasznosításuk, védelmük ismerete
- gazdasági ágazatok közötti összefüggések ismerete
- a településtípusok ismerete, szolgáltatásai, környezeti viszonyai
- szűkebb és tágabb környezetben az emberi tevékenység környezeti hatásait felismerése.
- a tantárgyi szaknyelv megfelelő alkalmazása a folyamatok, jelenségek értelmezésekor

Történelem

Az osztályozó vizsga anyaga minden évfolyamon a helyi tantervben megadott témák teljes anyaga.

Testnevelés

5. évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

Úszás és úszó jellegű feladatok

Választott úszásnemben készségszintű, folyamatos úszás.

Intenzív úszásra törekvés rövidtávon.

Folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Az aerobik alaplépések összekapcsolása Az alaplépésekből 2–4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

Alternatív környezetben űzhető sportok

A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.

A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelmet vállalása.

6. évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

A gyakorláshoz szükséges alakzatok öntevékeny gyors kialakítása.

Öntevékeny részvétel a szervezési feladatok végrehajtásában.

A bemelegítésre, a sokoldalú előkészítésre, valamint a képességfejlesztésre alkalmas mozgásformák, gyakorlatok folyamatos, pontosságra törekvő és megfelelő intenzitású végrehajtása.

8–10 gyakorlattal önálló bemelegítés végrehajtása.

A tanévben alkalmazott gimnasztika alapvető szakkifejezéseinek ismerete.

A testtartásért felelős izmok tudatos, koncentratív fejlesztése. A biomechanikailag helyes testtartás kialakítása.

Relaxációs módszerek alkalmazásával a feszültségek önálló szabályozása.

A bemelegítés és a levezetés szempontjainak ismerete.

Úszás és úszó jellegű feladatok

Választott úszásnemben készség szintű, egy másikban 150 méteren vízbiztos folyamatos úszás. Intenzív úszásra törekvés rövidtávon.

Fejesugrás és folyamatos taposás a mélyvízben.

Az úszással összefüggő balesetvédelmi utasítások, valamint az uszoda, fürdő viselkedési szabályainak betartása.

Ismeretek az úszástudás, a vízbiztonság szerepéről az egészség megőrzésében és az életvédelemben.

Külső visszajelzés információinak elfogadása és hasznosítása a különböző úszásnemek gyakorlásánál.

Sportjátékok

A sportjátékok technikai és taktikai készletének elsajátítása, ezek alkalmazása testnevelési játékokban, játékos feladatokban és a sportjátékban.

Törekvés a játékelemek (technikai, taktikai elemek) pontos, eredményes végrehajtására és tudatos kontrollálására.

A sportjátékok játékszabályainak ismerete és alkalmazása.

Szabálykövető magatartás, önfegyelem, együttműködés kinyilvánítása a sportjátékokban.

Részvétel a kedvelt sportjátékban a tanórán kívüli sportfoglalkozásokon vagy egyéb szervezeti formában.

Atlétika jellegű feladatok

A tanult futó-, ugró-, dobógyakorlatok jártasság szintű elsajátítása.

A rajtok végrehajtása az indítási jeleknek megfelelően.

A vágta és a tartósfutás technikájának végrehajtása a mozgásmintának megfelelően.

Ugrásoknál a nekifutás távolságának és sebességének kialakítása tapasztalatok felhasználásával.

A kislabda-hajító technika képességeknek megfelelő elsajátítása.

A kar- és láblendítés szerepének ismerete az el- és felugrások eredményességében.

Az atlétikai versenyek alapvető szabályainak ismerete.

Szervezési feladatok vállalása a tanórai versenyek lebonyolításában.

Torna jellegű feladatok

A testtömeg uralása nem szokványos támaszhelyzetekben és támaszgyakorlatokban – szükség esetén segítségadás mellett.

A tanult akadályleküzdési módok és feladatok biztonságos végrehajtása.

A dinamikus és statikus egyensúlygyakorlatok végrehajtása a képességnek megfelelő magasságon, szükség esetén segítségadás mellett.

Talaj-, illetve gerendagyakorlat önálló összeállítása.

Az aerobik alaplépések összekapcsolása egyszerű kartartásokkal és kargyakorlatokkal.

Az alaplépésekből 2–4 ütemű gyakorlat végrehajtása helyben és haladással, zenére is.

A ritmikus sportgimnasztika egyszerű tartásos és mozgásos gyakorlatelemeinek bemutatása.

A járások, ritmizált lépések, futások és szökdelések technikailag megközelítően helyes végrehajtása.

A gyakorlatvégzések során előforduló hibák elismerése és a javítási megoldások elfogadása.

A balesetvédelmi utasítások betartása.

Segítségnyújtás a társaknak.

Alternatív környezetben űzhető sportok

A tanult alternatív környezetben űzhető sportágak alaptechnikai gyakorlatainak bemutatása.

A sportágak űzéséhez szükséges eszközök biztonságos használata.

A természeti és környezeti hatások és a szervezet alkalmazkodó képessége közötti összefüggés ismerete.

A természeti környezetben történő sportolás egészségvédelmi és környezettudatos viselkedési szabályainak elfogadása és betartása.

A mostoha időjárási feltételek mellett is aktív részvétel a foglalkozásokon.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

Az alapvető önvédelmi fogások és eséstechnikák elfogadható bemutatása, különös tekintettel a tompítási technikákra, Grundbirkózásban az alaphelyzetek, a kitolás és a kihúzás végrehajtása.

A dzsúdó elemi guruló- és esés gyakorlatainak bemutatása.

Jártasság néhány önvédelmi fogásban.

A test-test elleni küzdelmet vállalása.

Belátása annak, hogy a küzdősportok nem az agresszió eszközei. Érzelmek és az esetleges agresszió szabályozása.

Mások teljesítményének elismerése.

A feladatok végrehajtásában aktivitásra törekvés.

A tanult önvédelmi és küzdő jellegű feladatok szabályainak ismerete és alkalmazása.

7. évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.
Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.
Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.
A kamaszkori személyi higiéneről elemi tájékozottság.
Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.

Úszás és úszó jellegű feladatok

A tanult két úszásnemben mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.
Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.
A vízben mozgás prevenciós előnyeiről, a fizikai háttérrel ismeretek.
A vízből mentés alapgyakorlatainak bemutatása.
Felelősségérzet, érdeklődés, segítőkészség kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.
Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.
A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.
A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.
A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.
Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.
Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.
Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.
Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.
Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.
A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.
Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.
A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon.
Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.
Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok

Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.
Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.
A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.
A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.
A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagának elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állásküzdelemben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

8. évfolyam

Természetes és nem természetes mozgásformák

Gyakorlottság a célszerű óraszervezés megvalósításában.

Egyszerű relaxációs technikákról tájékozottság.

Egyszerű gimnasztikai gyakorlatok önálló összefűzése és előadása zenére.

Az erősítés és nyújtás néhány ellenjavallt gyakorlatának ismerete.

Az összehangolt, feszes testtartás kritériumainak való megfelelésre kísérletek.

A kamaszkori személyi higiénéről elemi tájékozottság.

Az eddig elsajátított relaxációs technikák, és a képtudati, szimbolizációs folyamatok összekapcsolása.

Úszás és úszó jellegű feladatok

A tanult két úszásnemből mennyiségi és minőségi teljesítményjavulás felmutatása.

Mellúszás az egyén adottságainak és képességeinek megfelelően.

A vízben mozgás prevenció előnyeiről, a fizikai háttérrel ismeretek.

A vízből mentés alapgyakorlatainak bemutatása.

Felelősségérzet, érdeklődés, segítőkészség kinyilvánítása a vizes feladatokban.

Sportjátékok

Gazdagabb sportjáték-technikai és -taktikai készlet.

Jártasság néhány taktikai formáció, helyzet megoldásában.

A játékszabályok kibővített körének megértése és alkalmazása.

A csapatjátékhoz szükséges együttműködés és kommunikáció fejlődése.

A sportjátékokhoz tartozó test-test elleni küzdelem megtapasztalása és elfogadása.

Konfliktusok, sportszerűtlenségek, deviáns magatartások esetén a gondolatok, vélemények szóban történő kifejezése.

Sporttörténeti alapvető tájékozottság a labdajátékokban.

Atlétika jellegű feladatok

Az atlétikai cselekvésminták sokoldalú és célszerű alkalmazása.

Futó-, ugró- és dobógyakorlatok képességeknek megfelelő végzése a tanult versenyszabályoknak megfelelően.

Mérhető fejlődés a képességekben és a sportági eredményekben.

Az atlétikai alapmozgásokban mozgásmintához közelítő bemutatás, a lendületszerzések és a befejező mozgások összekapcsolása.

A futás, a kocogás élettani jelentőségének ismerete.

Torna jellegű feladatok

A helyes testtartás, a koordinált mozgás és az erőközlés összhangjának jelenléte a torna jellegű mozgásokban.

Talajon, gerendán, valamint gyűrűn növekvő önállóság jeleinek felmutatása a gyakorlásban, gyakorlat-összeállításban.

A szekrény- és a támaszugrások bátor végrehajtása, a képességnek megfelelő magasságon. Látható fejlődés az aerobikgyakorlatok kivitelében és a zenével összhangban történő végrehajtása.

Önkontroll, együttműködés és segítségnyújtás a torna jellegű gyakorlatok végrehajtásában.

Alternatív környezetben űzhető sportok

Az évszakoknak megfelelő rekreációs célú sportágakban és népi hagyományokra épülő sportolási formákban bővülő gyakorlási tapasztalat és fellelhető erősebb belső motiváció némelyik területén.

Az egészséges életmóddal kapcsolatos ismeretek kinyilvánítása.

A természeti erők és a sport hasznos összekapcsolásának ismerete és az ezzel kapcsolatos előnyök, rutinok területén jártasság.

A környezettudatosság cselekedetekben való megjelenítése.

A verbális és nem verbális kommunikáció fejlődése a testkultúra hagyományos és újszerű mozgásanyagának elsajátításában.

A szabadidőben végzett sportolás iránti pozitív beállítódás felmutatása.

Önvédelmi és küzdőfeladatok

A grundbirkózás alaptechnikájának, szabályainak gyakorlatban történő alkalmazása.

A különböző eséstechnikák, szabadulások, leszorítások és az önvédelmi gyakorlatainak kontrollált végrehajtása társsal.

Állasküzdelemben jártasság.

A fenyegetettségi szituációkra, segítségkérésre, menekülésre vonatkozó ismeretek elsajátítása.

A sportszerű győzni akarás kinyilvánítása.

A fájdalomtűrésben és az önfegyelemben érzékelhető fejlődés.

9. évfolyam

Sportjátékok

Az adott iskolában a helyi tanterv szerinti technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlás.

Komplex szabályismeret, sportszerű alkalmazás és a játékok önálló továbbfejlesztése. Játék lényeges versenyszabályokkal.

A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása.

A játékfolyamat, a taktikai megoldások szóbeli elemzése, a fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.

Tapasztalat a játékvezetői gyakorlatban.

Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.

Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák

A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.

A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása. Esztétikus és harmonikus előadásmód.

Önálló talaj és/vagy szergyakorlat, egyszerű aerobik elemkapcsolat, összeállítása.

Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk, versenyszituációk, versenyszabályok ismerete.

A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.

Atlétika jellegű feladatok

Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása. Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.

A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.

A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Az adott sportmozgás technikájának elfogadható cselekvésbiztonságú végrehajtása.

A sebesség, gyorsulás és a tempóváltások uralása guruláskor, csúszáskor, gördüléskor.

Tapasztalat a sportolás során használt különféle anyagok, felületek tulajdonságairól és a baleseti kockázatokról.

Feladatok tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.

Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete, és azok alkalmazása a gyakorlatban.

Önvédelem és küzdősportok

Az önvédelmi és küzdőgyakorlatokban, harcokban a közös szabályok, biztonsági követelmények és a küzdésekkel kapcsolatos rituálé betartása.

A veszélyhelyzetek kerülése, az indulatok, agresszív magatartásformák feletti uralom.

Néhány támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete, eredményes önvédelem, és szabadulás a fogásból.

Úszás és úszó jellegű feladatok

800 m, a választott technikával, egyéni tempóban, szabályos fordulóval úszás.

Jelentős fejlődés az úszóerő és állóképesség területén.

Egy választott úszásnemhez tartozó 5 szárazföldi képességfejlesztő gyakorlat bemutatása.

Az amatőr versenyekhez elegendő versenyszabályok ismerete.

Fejlődő saját teljesítmény a víz alatti úszásban.

Egyszerűbb feladatok, ugrások során másokkal szinkronban mozgás a vízbe és vízben.

Egészségkultúra és prevenció

Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.

A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.

A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete.

A preventív relaxációs gyakorlatok tudatos alkalmazása. A fittségi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.

A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.

A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelem- és a feszültség szabályozásban.

10. évfolyam

Sportjátékok

Az adott iskolában a helyi tanterv szerinti technikai, taktikai és egyéb játékfeladatok ismerete és aktív, kooperatív gyakorlás.

Komplex szabályismeret, sportszerű alkalmazás és a játékok önálló továbbfejlesztése. Játék lényeges versenyszabályokkal.

A technikák és taktikai megoldások többnyire tudatos, a játékszerepnek megfelelő megválasztása.

A játékfolyamat, a taktikai megoldások szóbeli elemzése, a fair és a csapatelkötelezett játék melletti állásfoglalás.

Tapasztalat a játékvezetői gyakorlatban.

Játéktapasztalat a társas kapcsolatok ápolásában, a bármilyen képességű társakat elfogadó, bevonó játékok játszásában, megválasztásában.

Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák

A mozgáselemek mozgásbiztonságának és a gyakorlás mennyiségének, minőségének oksági viszonyai megértése és érvényesítése a gyakorlatban.

A javító kritika elfogadása és a mozdulatok kivitelezésének javítása. Esztétikus és harmonikus előadásmód.

Önálló talaj és/vagy szergyakorlat, egyszerű aerobik elemkapcsolat, összeállítása.

Célszerű gyakorlási és gyakorlásszervezési formációk, versenyszituációk, versenyszabályok ismerete.

A tanult mozgások versenysportja területén, a magyar sportolók sikereiről elemi tájékozottság.

Atlétika jellegű feladatok

Egy kijelölt táv megtételéhez szükséges idő és sebesség helyes becslésére, illetve a becsült értékek alapján a feladat pontos végrehajtása. Évfolyamonként önmagához mérten javuló futó-, ugró-, dobóteljesítmény.

A tempóérzék és odafigyelési képesség fejlődése a váltófutás gyakorlásában.

A transzferhatás érvényesülése, más mozgásformák teljesítményének javulása az atlétikai képességek fejlődésének hatására.

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Az adott sportmozgás technikájának elfogadható cselekvésbiztonságú végrehajtása.

A sebesség, gyorsulás és a tempóváltások uralása guruláskor, csúszáskor, gördüléskor.

Tapasztalat a sportolás során használt különféle anyagok, felületek tulajdonságairól és a baleseti kockázatokról.

Feladatok tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.

Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete, és azok alkalmazása a gyakorlatban.

Önvédelem és küzdősportok

Az önvédelmi és küzdőgyakorlatokban, harcokban a közös szabályok, biztonsági követelmények és a küzdésekkel kapcsolatos rituálé betartása.

A veszélyhelyzetek kerülése, az indulatok, agresszív magatartásformák feletti uralom.

Néhány támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete, eredményes önvédelem, és szabadulás a fogásból.

Úszás és úszó jellegű feladatok 1000-1200 m-en a választott technikával, egyéni tempóban, szabályos fordulóval úszás.

Jelentős fejlődés az úszóerő és állóképesség területén.

Egy választott úszásnemhez tartozó 5 szárazföldi képességfejlesztő gyakorlat bemutatása.

Az amatőr versenyekhez elegendő versenyszabályok ismerete.

Fejlődő saját teljesítmény a víz alatti úszásban.

Egyszerűbb feladatok, ugrások során másokkal szinkronban mozgás a vízbe és vízben.

Passzív társ vonszolása kisebb távon (4–5 m) és a vízből mentés veszélyeinek, pontos menetének felsorolása.

Egészségkultúra és prevenció

Bemelegítés, fizikai felkészülés a sérülésmentes sporttevékenységre.

A biomechanikailag helyes testtartás jellemzőinek és néhány jellemző deformitás kockázatának értelmezése, a megőrzés néhány gyakorlatának ismerete és felelős alkalmazása.

A gerinc sérüléseinek leggyakoribb fajtái, és a gerinc és az ízületek védelemének legfontosabb szempontjainak ismerete.

A preventív relaxációs gyakorlatok tudatos alkalmazása. A fitességi paraméterek ismerete, mérésük tesztek segítségével, ezzel kapcsolatosan önfejlesztő célok megfogalmazása az egészség-edzettség érdekében.

A szükséges táplálkozási ismeretek alkalmazása a testsúly, testtömeg ismeretében.

A rendszeres testmozgás pozitív hatásainak ismerete a káros szenvedélyek leküzdésében, az érzelm- és a feszültségszabályozásban.

11. évfolyam

Sportjátékok

A helyi tanterv szerint tanított két labdajátékra vonatkozóan:

Önállóság és önszervezés a bemelegítésben, a gyakorlásban, az edzésben és a játékban, játékvezetésben.

Az adott labdajáték főbb versenykörülményeinek ismerete.

Erős figyelemmel végrehajtott technikai elemek, taktikai megoldások, szimulálva a valódi játéksituációkat.

Ötletjáték és 2–3 tudatosan alkalmazott formáció, a csapaton belüli szerepek való megfelelés.

A csapat taktikai tervének, teljesítményének szakszerű és objektív megfogalmazása.

A másik személy különféle szintű játéktudásának elfogadása.

Kreativitást, együttműködést, tartalmas, asszertív társas kapcsolatokat szolgáló mozgásos játéktípusok ismerete és célszerű használata.

Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák

A torna mozgásanyagában az optimális végrehajtására jellemző téri, időbeli és dinamikai sajátosságok megjelenítése.

Bonyolult gyakorlatelem sorok, folyamatok végrehajtása közben a mozgás koordinált irányítása.

Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok tervezése, gyakorolása, bemutatása.

Önálló zeneválasztás, a mozdulatok a zene időbeli rendjéhez illesztése. A torna versenysport előnyei, veszélyei, a hozzá kapcsolódó testi képességek fejlesztésének lehetőségei ismerete.

Bemelegítő és képességfejlesztő gyakorlatok ismerete, a célnak megfelelő kiválasztása.

Optimális segítségadás, biztosítás, biztatás.

Hibajavítás és annak asszertív kommunikációja.

Az izmok mozgáshatárát bővítő aktív és passzív eljárások ismerete.

Atlétika jellegű feladatok

A futások, ugrások és dobások képességfejlesztő hatásának felhasználása más mozgásrendszerekben.

Az atlétikai versenyszámok biomechanikai alapjainak ismerete.

Az állóképesség fejlesztésével, a lendületszerzés az izom-előfeszítések begyakorlásával a futó-, az ugró- és a dobóteljesítmények növelése.

Az alapvető atlétikai versenyszabályok ismerete.

Bemelegítés az atlétikai mozgásokhoz illeszkedően.

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Az helyi tantervben kiválasztott sportmozgás végzése elfogadható cselekvésbiztonsággal.

Uralom a test felett a sebesség, gyorsulás, tempóváltás, gurulás, csúszás, gördülés esetén.

Feladatok önálló tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.

Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete.

Az ismeretek alkalmazása az új sporttevékenységek során.

Önvédelem és küzdősportok

A szabályok és rituálék betartása.

Önfegyelem, az indulatok és agresszivitás kezelése.

Több támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete az álló és földharcban.

Egészségkultúra és prevenció

A bemelegítés szükségessége élettani okainak ismerete.

Az egészségük fenntartásához szükséges edzés, terhelés megtervezése. Relaxációs gyakorlatkészlettel tudatos védekezés a stresszes állapot ellen. A feszültségek szabályozása és az élet stresszhelyzeteivel való autogén megküzdés.

A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok ismerete, pontos gyakorlása, értő kontrollja.

A gerinckímélet alkalmazása a testnevelési és sportmozgásokban, kerti és házimunkákban, az esetleges sérülésszerű helyzetek megfelelő kezelése.

12. évfolyam

Sportjátékok

A helyi tanterv szerint tanított két labdajátékra vonatkozóan:

Önállóság és önszervezés a bemelegítésben, a gyakorlásban, az edzésben és a játékban, játékvezetésben.

Az adott labdajáték főbb versenykörülményeinek ismerete.

Erős figyelemmel végrehajtott technikai elemek, taktikai megoldások, szimulálva a valódi játéksituációkat.

Ötletjáték és 2–3 tudatosan alkalmazott formáció, a csapaton belüli szerepek való megfelelés.

A csapat taktikai tervének, teljesítményének szakszerű és objektív megfogalmazása.

A másik személy különféle szintű játéktudásának elfogadása.

Kreativitást, együttműködést, tartalmas, asszertív társas kapcsolatokat szolgáló mozgásos játéktípusok ismerete és célszerű használata.

Torna jellegű feladatok és táncos mozgásformák

A torna mozgásanyagában az optimális végrehajtására jellemző téri, időbeli és dinamikai sajátosságok megjelenítése.

Bonyolult gyakorlatelem sorok, folyamatok végrehajtása közben a mozgás koordinált irányítása.

Önállóan összeállított összefüggő gyakorlatok tervezése, gyakorlása, bemutatása.

Önálló zeneválasztás, a mozdulatok a zene időbeli rendjéhez illesztése. A torna versenysport előnyei, veszélyei, a hozzá kapcsolódó testi képességek fejlesztésének lehetőségei ismerete.

Bemelegítő és képességfejlesztő gyakorlatok ismerete, a célnak megfelelő kiválasztása.

Optimális segítségadás, biztosítás, biztatás.

Hibajavítás és annak asszertív kommunikációja.

Az izmok mozgáshatárát bővítő aktív és passzív eljárások ismerete.

Atlétika jellegű feladatok

A futások, ugrások és dobások képességfejlesztő hatásának felhasználása más mozgásrendszerekben.

Az atlétikai versenyszámok biomechanikai alapjainak ismerete.

Az állóképesség fejlesztésével, a lendületszerzés az izom-előfeszítések begyakorlásával a futó-, az ugró- és a dobóteljesítmények növelése.

Az alapvető atlétikai versenyszabályok ismerete.

Bemelegítés az atlétikai mozgásokhoz illeszkedően.

Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Az helyi tantervben kiválasztott sportmozgás végzése elfogadható cselekvésbiztonsággal.

Uralom a test felett a sebesség, gyorsulás, tempóváltás, gurulás, csúszás, gördülés esetén.

Feladatok önálló tervezése és megoldása alternatív sporteszközökkel.

Az adott alternatív sportmozgáshoz szükséges edzés és balesetvédelmi alapfogalmak ismerete.

Az ismeretek alkalmazása az új sporttevékenységek során.

Önvédelem és küzdősportok

A szabályok és rituálék betartása.

Önfegyelem, az indulatok és agresszivitás kezelése.

Több támadási és védekezési megoldás, kombináció ismerete az álló és földharcban.

Egészségkultúra és prevenció

A bemelegítés szükségessége élettani okainak ismerete.

Az egészségük fenntartásához szükséges edzés, terhelés megtervezése. Relaxációs gyakorlatkészlettel tudatos védekezés a stresszes állapot ellen. A feszültségek szabályozása és az élet stresszhelyzeteivel való autogén megküzdés.

A testtartásért felelős izmok erősítését és nyújtását szolgáló gyakorlatok ismerete, pontos gyakorlása, értő kontrollja.

A gerinckímélet alkalmazása a testnevelési és sportmozgásokban, kerti és házimunkákban, az esetleges sérülésszerű helyzetek megfelelő kezelése.

Az osztályozó vizsgák tervezett idejét az intézmény éves munkaterve tartalmazza.